

JOHN

**God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are
rueromo mu ma barovade jöhoje.**

1 ¹Ni'i'ivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'oho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje. ²Ni'i'ivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje. ³God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'e bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'oho bogo mae bogojio'ibejo. ⁴Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamudeje. ⁵Ëajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'eje.

⁶Ae gemu God-ro nugöl'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje. ⁷Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahuijego ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhëgo. ⁸Hu bogo ajoho jiadeje. A'lì huro aji hesi bëhoho majahui'i rovadeje. ⁹Ëajoho iae aji mahojihijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavuajohuro sa'are ruehijo.

¹⁰Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimé'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are aribövihuro hu bogo avoho garuomadeje. ¹¹Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje. ¹²Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovoruomamu ëhuni uëvadeje: Avevejö'e jemë God-are aboji harihu'le raejëvajëjo. ¹³God-are aboji harihu'e raejëvade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejëvamu i'oroho rahëvo'i a'lì God-ro baejëvë'éro ëhuro hesi aboji harihu'le jëvadeje.

¹⁴Röhu God-are Jö jumuvë'ehu sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'éro jiël'éro baejë'éro.

¹⁵Ëhi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviae höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'le jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jioabe rovë'éro jiël'éro. Ëhi uëvadeje.

¹⁶Iae hu huë baejavuo avohë'ëro ëhu'ëro huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromo döre döre bojamuibe rovë'eje. ¹⁷Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bojamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë baejavuoromo God-are bëhoho maemu röjahujadeje. ¹⁸Aho God bogo mae bogo gavë'e javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bëhi mare hijaje aëro jië'ëro huro God röjahujë'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jö majëhijadohoje.

¹⁹Röhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masijohuro priest ömo'ömohu'o priest ajëmijarue a ömo'ömohu'o uëvareje: Va'irarijoho John uarëjo: Ja rahuo javajëre. Ëhi uëvamu va'oromo ë jöho ua gavamu huro aviëhi jië'e jöho majëhijadeje. ²⁰Hu bogo jöho subivëho'i sama'e huruoho majëhiromo uëvadeje: Na bogo böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo. ²¹Uavareje: Ëhi jië'oho na ja Elijah javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruejo a börömohuro jöe God-aro barueromo majahui'iröhego. Na ja ë aho javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. ²²Uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Majahuijego no va'oromo ramuö'öjamu rovare aho majëhi'iröhe höjo. Jasi jöho ja diehi jövanue höjo. ²³Diehi jövanue höjamu John-ro uëvadeje:

Na a rumo'e sa'are hiromo aviëhi jië'e jöho ma-darugo'o majëhijaje ae jevajëjo.

Badahu rueröhe öroho ahorirëro vajivahorego hu maro rue'irajo. Urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë jöho jajivadeje. Ëho John-ro uëromo ë'adeje: Isaiah-hu jajivade jö hesi muoho iae na vaeromo ë'ajëjo.

²⁴Ëhi jövamu rueho jaburo Pharisee a masijohuro rëmö'öjamu rovë'ëro ²⁵uavareje: Ja bogo böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo bogo Elijah javajëjo bogo jö God-aro baeromo majahuijanue a börömoho javajëjo röhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejëvanue höjo. ²⁶Vaejëvanue höjamu John-ro uëvadeje: Naro jovëro bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu jemëhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajëjo. ²⁷Huro nasi ijönö rue'ië'ajëjo röhu huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajëjo. John-ro ëhi uëvadeje. ²⁸John'o Jerusalem jioromo rovare ariböviohu'o jö ëhi vaerovaroho ëho Bethany jiadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhëhi jiadeje. Ësa'are Jordan jovore John-ro ae bapataeto vaejëvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jöhoje.

²⁹Nérö John-ro gavade Iesu rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamu God-hu mu sisë rori'o babu'öjadëhi ëhi ë ahuro sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'ö'ajëjo. ³⁰Ëa hesi

jöho na mami'e majëhijode höjo. Majëhiromo uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu huro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jioibe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi majëhijode höjo. ³¹Mami'oho na hu bogo avoho gavode höjo. Röhu naehu rueromo jovehu bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ého naro hu röjëhijego Israel aribövicioho jemëro ga'irarrijego éhuni ë'ode höjo.

³²O ave jöho John-ro gavë'ëro huruoho majëhiromo uëvadeje: Naro gavode höjo God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ö'idöre jioromo ë a hesi simano namore ruvebiromo gerejamu. ³³Mami'e na hu bogo gavode höjo röhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojöro uevadohuro uevade höjo: Ga'irane Aru'ahohuro ruvebiromo di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo: Éahuro God-are Aru'aho Mahuro éhuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Vavuohuro ëhi uevamu hejë'ëro ijönö gavode höjo Aru'ahoho ruvebiromo ë a hesi simanore gerejamu. ³⁴Ého nasi nunëro gavode höjo. Gavë'ëro naro jemë uëvajëjo: Arue aho God-are Harihe höjo.

Iesuhu aevoromo ae uëvamu hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

³⁵Ëhi uëvë'ëro nérö John-ro röhu maho ë rueromo hesi ijomajoho niö'i jabu'o gemu mae namijadeje. ³⁶Nami'i gavade Iesu rova'amu gagorovo ijomajoho niö'ioho uëvadeje: Arueho gahëjo. God-are Sheep Harihoho iae jiajëjo. ³⁷Ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo John nugo'i Iesuare ijore va'areje. ³⁸Iesuare ijore va'amu huro huotorovoromo gëvade ë ae niö'ioho hesi ijore rovamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabe naharujejo. Rabe naharujejamu jabisi huëro uavareje: Rabae ja dinö'e hijanue höjo. Röhu Rabae uavaroho ého uaromo ë'areje: Röjhuijanue a börömohajo. ³⁹Rabae ja dinö'e hijanue hö uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Rueromo gahëjo. Gahëjamu hegorovo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahiromamu va'areje.

⁴⁰Ae niö'iohuro John-are jöho hejë'ëro Iesuare ijore rovare a gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öho jiadeje. ⁴¹Andrew-ro ma-burëro hesi öho Simon naho va'oromo birohoromo uavadeje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho noro birohë'e javuajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Greece huëhu huotovë'oho Kerisoje. ⁴²Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromo Simon hu'irae baeromo Iesu gal'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotovë'oho Greece huëho Peter-je. Ëiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

⁴³Ëhi ë'ë'ëro nérö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomoejëjo. Ajiomoejëjo uvonugoromo ajiomadoho aji Philip birohadeje. Philip birohoromo uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo. ⁴⁴Röhu Philip hu Bethsaida

amo rajo ae jiadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje.
45 Éhi'amu Philip-ro Nathanael naho va'oromo birohoromo uavadeje:
 Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme
 rue'a'ajéjo. O jö God-aro baeromo majëhinövare aribövihuro jöe
 gemuoho jalivoromo uönövare höjo. Érueröhego jalivoruomade aho iae no
 birohë'e javuajéjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi
 amo ihoho Nazareth höjo. **46** Nazareth höjamu Nathanael-ro uavadeje:
 Asë'e a maho éhi jië'e amoroho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjamu
 Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

47 Éhi'amu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje:
 Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajéjo. Hesi uhuroho sarerile
 jöho bogohöjo. **48** Éhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo
 na gevanue höjo. Gevanue höjamu Iesuro uavadeje: Jaehu ruejöro
 Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode höjo.
49 Gavode höjamu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe
 javajéjo. Ja böröme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajéjo.
50 Muebejavuanue aho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na uavode höjo:
 Ja meso gurutore hijamu gavode höjo. Ému harihu vaejode jöho
 uavamu hejë'ëro jero mae uehorovevanuejo. Röhu u'emu mu masijo
 maho ga'am'o'anuëjo. **51** Éhi uanugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae
 uë'ië'ajéjo. Jemë iae ga'a'larujejo ö'idöho arorovo'l God-are A Ma naehu
 jiajire God-are anerahuro iojiomoromo ruvebi'l ari'iramu.

**Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sörö
 iromo bëhi'e mu börömo vaejade jöhoje.**

2 **1** Majae niö'i gemu hesi uhure iae masurovo'iröhe söröho Cana
 amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesuare vëmohuro é
 hijadeje. **2** Iesu'o hesi ijomajeho jabu'o söröre ruejöro uëvë'ëro é ro
 raromareje. **3** Raromoromo sörö'e aribövihuro wine jovohu ue'aho
 barënugoromo vëmohuro Iesu uavadeje: Wine jovohu barëjë'e höjo.
4 Barëjë'e höjamu uavadeje: Mamajo. Rabëni ajëmijöro uevanuejo.
 Nasi maja börömoho bogo rovë'e höjo. **5** Bogo rovë'e höjamu hegorovo
 vëmohuro mu ajëmijarue aribövihuro uëvadeje: Éaehu diehi uëvamu
 hejë'oho éhi é'orëjo.

6 Röhu Jew rajëro God uehorovoromo jabisi sine inöme
 u'o'amarue jögoroho enövareje. Éhuni jovo hevöe munëhu
 ubuvoromo avoho'amaroho aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu é
 momoröl'jädeje. Jovo bövi mae 80 o 120 litre gemu oteho'amo'ego
 irijiomamonövadeje. **7** Éhi jië'e jië'ëro Iesuro mu aribövihuro uëvadeje:
 Émunë hevöro jovo maho oteho'amego irijiomamon'irajo. Éhi uëvamu
 irijiomamon'amo barëjareje. **8** Éhi'amu uëvadeje: Jove gö é hevöro vuoromo
 ujuoho va'oromo sörö muebejaje aho i'imamirejëjo. I'imamirejëjamu ujuoho

va'oromo i'imamijareje. ⁹I'imamamu rue sörö muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu ë jovo maho mami'e wine-rëjë'ëro jië'ëro. Röhu ë wine jovoho dinö'e jioromo ujuoho rovaroho bogo ga'li hesi jovo vuare mu aribövihuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masuvade aho uvamu rovadeje. ¹⁰Rovamu rue sörö muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obëhe wine jovo mabëhoho urimo bahijëharue höjo. Bahijëhonugoromo aëro jovo bövi mae ue'ahego ijönö jove ma-bisemu sisëho bahijëharue höjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane höjo aviavejö'e i'iröhohuni.

¹¹Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bëhi'e mu börömoho aevo'i éhi vaejadeje. Vaeromo éhuro hesi aji maho röjëhijamu gagorovo hesi ijorajoho jaburo hu mae uehorovareje.

¹²Éhi'amu Iesu o hesi vëmoho o ö ömo'omoho o ijorajo ömo'omoho ého jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo ë raromaroho majae gemu niö'i rabu'le barëjadeje.

Iesuhu God-are amo börömore ajiomoromo inömo imo'amarue aribövi rarovö'øjëvade jöhoje.

¹³God-hu Vörö Tugohade Sörö Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Sörö majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ¹⁴Ajiomoromo God-are amo börömore va'oromo gavadeje a ioroi'oroho cow-ho Sheep-oho guaho va'ëne ugoho éhi imo'amo'i o a ioroi'oroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho mana i'imémijamu. ¹⁵Éhi gënugoromo ö'e ujuohoromo baduno'e ö'oho huadeje éhuro hisuebi'amoröhëni. Huonugoromo ë aribövioho aho'obëhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'øjëvoromo sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'ämadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabisu mu maratuoho huotovö'øjëhamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje. ¹⁶Guaho va'ëne ugo imoruomaje aribövioho uëvadeje: Ave inömo inömoho rori'o ujuoho va'ohëjo. Nadi aveho imohëjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho höjo. ¹⁷Bogo bövi bise'o imarue amoho höjamu hegورو Iesuare ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu ë mu vaejaje hesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Vavuoho jasi osa hesi mu nimajohuro éhuro vëninö'e nasi dë vövbajo'ere ravevajëjo.

¹⁸Röhu Jew rajo a masijohuro gavare Iesu éhi'amu uavareje: Rabëni éhioho ë'anuëjo. Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijego no garomo uvarëjo: God-ro uavë'ëro ë'anuëjo. ¹⁹É'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Ave God-are amoho dadovorëjo. Dadovë'oho majae niö'i gemu hesi uhure naro röhu maho vae barë'iramu mae nami'a'ajëjo. Éhi jië'e darugo'e muohemu röjëhi'ejëjo. ²⁰Röjëhi'ejëjamu Jew rajohuro uëvareje: Sarerivanuëjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obëhe 46 barëjë'e höjo. Éhuni

dadovë'oho röhu ja diehi'oromo majae niö'i gemu hesi uhuroho vae barë'iramu maho nami'a'ajëjo.

²¹ Jaburo uvareje: Nani God-are amo börömoho dadovo barëjego huro vae barë'i jövajëjo. Röhu bogo amo hesi jöho jövo'i hesi sino haho'ehu guomoromo röhu maho ri'öröhe jöho jövadeje. ²² Ëhu'ëro jië'ëro ijono Iesuhu guomoromo ri'öjadavare evare hesi ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade höjo: God-are amoho naro avoho vae'iramu nami'a'ajëromo evare Iesu ri'ö'iröhe jö God-are surire jajivare Iesuhu majëhijadoho ého mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obëhe gö barëjaje jöhoje.

²³ God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo börömore hijamu evare ae aho'obëhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi örire mae uehorovoruomadeje. ²⁴ Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho ma-döeremu uehorovevaruëromo jabiesi öriroho bogo ma uehorovëvadeje ae aho'obëhe mami'e gëvë'ëro jië'ëro. ²⁵ Iae hu ae aho'obëhe jabiesi dë vövöbajo'oho gë barënövadeje. Ëhu'ëro ae gö jabiesi jö Iesuare örire majahil'iröhe bëhoho bogojiadeje.

Iesuhu Nicodemus'o jö jövade jöhoje.

3 ¹ Iae Jew rajo a böröme gemuëro hijadeje hesi iohoho Nicodemus. ² Hu Pharisee ae jiadeje. ³ Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uavadeje: Tisa no ja garomo uvarue höjo: God-hu ramö'öjamu röjahui'i rovane ae javajëjo. Rabéniajo. God a'oho bogo hi'ibejajo jaehu vaejanue éhi jië'le mu masijo vaejë'oho bogo eni javuo'ibejajo. ⁴ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Ae mami'e rahadoho röhu maho bogo raho'amë'oho God-hu muebejaje öri ari'o garuomoröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ⁵ Bogo eni jioruomo'ajëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu aho mavojiraejë'oho diehi'oromo röhu maho raho'amo'iröhoho eni jioruomo'ajëjo. Vëmu jabiesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövë'oho bogo eni höjo. ⁶ Bogo eni höjamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jovohu'o God-are Aru'ahohu'o bogo ajëmijamu röhu maho rahë'oho God-are öri ari'ere va'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ⁷ Sino haho'o'e aëro sino haho'o'e harihoho baeruomo'i a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'aho'e harihoho avoho'amaje höjo. ⁸ Na uavode höjo: Jemë mami'e rahëvadoho röhu maho rahëvë'oho éhuremu mae jëvo'ajë jöho hejanuoho nadi tiönëjo. ⁹ Buroho dinö'e dinö'e va'l'i nimë'oho hesi éma va'aje höjo. Ja he'a'anuëjo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuëjo dinö'e jioromo rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahehu a rahu ajëmamu röhu maho rahë'oho jabiesi öroho iae éhi dadivavo'iramu bogo ga'a'anuëjo.

⁹Bogo ga'a'anuëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Röhu ëhi jië'e muoho diehi jio'a'ajëjo. ¹⁰Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja Israel rajo röjahuianue a böröme javajëjo. Röhu ja diehi'oromo ëhi jië'e muoho bogo gavanue höjo. ¹¹Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Simane javuë'ëro ë jöho no atarue höjo. Nunehu gavë'e jöho huruoho majëhijarue höjo. Majëhijego jemëro bogo ejahuaruje höjo. ¹²Sa'a hesi mu jö majëhijodoho jemë bogo maho uehorovevaruje höjo. Ëhuni ö'idö hesi mu jö majëhijë'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo. ¹³A ioro'iroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromo ruvebijodoho naro gemuëro ëho hijode höjo. ¹⁴Röhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromo sigobu va'ëne inömoho ma-mabëhe avohoromo ijore bamoromo a jabesi nunire banigojiomade höjo aëro ëho garomo mae raromonövoröhego. Sigobu va'ëne inömo banigojiomadëhi God-ro bamë'ëro aëro ëhi hesi A Maho na a jabesi nunire banigojiomevo'aruëjo ¹⁵ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo ma-ioro'ioremu maro raromo'iröhego.

¹⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuadeje. Uehorovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamuijadeje ëhuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro ëhuro bogo sisëroho va'i ma-iro'o'ioremu maro raromoröhego. ¹⁷God-hu hesi Harihu sa'are nugö'özjade hesi bëhoho bogo nosi sisëho garomo sisëroho bamavuo'i a'i ajamuiromu maro ramuo'iröhego ëhuni nugö'özjadeje.

¹⁸ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho bogo sisëroho va'o hesije. O bogo ma uehorovë'oho mami'e sisënö bamë'ejë ëhesi bëhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovë'ego. ¹⁹A sisënö bamëvaje hesi öroho aviëhijke. Ajohuro sa'are rovë'ejë. Rovë'e jiamu aëro ajooh bijönimo'i ramoramoho nimoruomadeje mu sisëmu vaejaruëro jië'ëro. ²⁰Ae rahu mu sisë vaejë'oho ajooh garomo bijönimoromo bogo bëhiroho rovajeje hesi mu sisëho va'orahoro jiojöeni. ²¹A'i ae rahu mu ma vaejë'ohuro aji bëhire rovajeje huhu God-are jö ejahoromo mu vaejajoho ëho samaro jioröhego.

John-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

²²Ëhi'amu Iesu'o hesi ijomrao ömo'ömohu'o ëho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromo huro jabu'o hiromo ae bapataeto vaejëvonövadeje.

²³Bapataeto vaejëvo'i John-ro Aenon sa'are Salim amo bëhire hiromo hu'o bapataeto vaejëvonövadeje ë dirö'oho jove aho'obëhe jië'ëro. Bapataeto vae'ego ae aho'obëhe ë rueromo vaenövareje ²⁴ëhesi bëhoho John bogo guduamoromo savoji gagoroho ba'amë'ëro ijönö ba'amo'iröhego.

²⁵John-ro bapataeto ëhi vaejëvamu hesi ijomrao ömo'ömohu'o Jew rajo ae gó'o jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisë u'o'iröhe öroho ëhi ëhi höjo. ²⁶Jöho ëhi aho'ahamirovoromo John-are ijomraohuro

va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jö majahuijanoho ä ahuro jasi muoho vajiohunö'e baeromo bapataeto vaejëvego jabu ae aho'obëhe hesirire va'oruomaje höjo. ²⁷Va'oruomaje höjamu John-ro uëvadeje: Röhu aehu nosirire rueruomë'oho o muehu o rabehu rabehu rovë'oho bogo äma rovego bae'i a'i God-ro bojamuijego baejarue höjo. ²⁸Jemë mami'e hejarije höjo naro jemë uëvamu: Böröme namiromo ajëmi'i rode aho bogo naehu jevajëjo. A'i God-ro na urimo remö'öjamu rovë'je jevajëjo ä ahuro ijore rueröhego. ²⁹Äa hesi jöho uhunö'e majëhi'ië'ajëjo. I'o masuröhe aho huro gemüero vaboroho bae'a'ajëjo. O ä a hesi aemo'aemohuro namiromo mu'öjamiromo heröhe masuröhe aho jöe jövavamu hejë'oho nimoroho'ajëjo. Nimoroho'iröhëhi jemëhu uevaruje a hesi mu jöho heromo na nimorohevo avohajëjo. ³⁰God-ro ähi nimo'ego ä a hesi ihoho ajiomo'i nasi ihoho abuejajëjo.

Iesuhu ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro jö börömo majahuijaje jöhoje.

³¹John-hu majëhijadëhi iae ähije. Döre jioromo ruvebijade ahuro ae aho'obëhe iosiramuromu börömohoje. Bogo döre jioromo ruvebi'l'i a'i ma-sa'are rahëvare aribövihio jabumë ma-sa'aremu raromarue ariböviëro jëvë'ëro sa'a hesi jöhemu majahuijareje. O ö'idöre jioromo ruvebijade ahuro aho'obëhe iosiramuromu hu börömohoje. ³²Börömoho jië'ëro garomo hejade jöho huro ae majëhijaje. Majëhijego hesi jöho aho bogo ejaharueje. ³³Röhu ae rahuro hesi jö ejahë'oho ähuro uvarueje: Iae mae-ëjo God mae höjo. ³⁴Ähesi bëhoho God-hu nugölöjade ahuro God-are jöhuremu jövaje. Rabëni hesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dë vövöbajo'e rarovahego jöho jövaje. ³⁵Vavuohuro Harihoho rajahijaje. Rajahiromo bövie bise'e hesi övore bamë'ej. ³⁶Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu maro hijaje. O ae rahu Harihu bogo ejahë'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi örire dë vörönimemu vörönimajeje.

Iesuhu Samaria rajo magonahohu'o jö jövadohoje.

4 ¹Iae Pharisee aribövihuro hejareje aëro uvoruomamu: John rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho ma-jianovo'i Iesuhu rinëgoromo bapataeto vaejëvobe rovaje aho börömoho höjo. ²Ähi hejareje röhu Iesu bogo hesi övoho bapataeto vaejëvo'i a'i hesi ijorajoho jaburo ä'reje. ³Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ä'aje muohuro John hesiroho iosiramijë'e jöho Pharisee aribövihuro hejë'e hö uvavamu hegorovo Judea sa'aho vuonugo'i vuonorö'öromo Galilee sa'are ajiomo'i va'adeje. ⁴Galilee ajiomo'irögoro Samaria örëro va'adeje hesi müero jië'ëro.

⁵Va'oromo Samaria sa'are ajiomoromo amo ihe Sychar ä rovadeje. Röhu Sychar amo bëhire jiaje sa'aho urimë'i a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Äsa'anö Iesu rovadeje. ⁶Rueromo maja

ririvanovë'iro öri ägoböviro rovë'ero u'uvamu hegoro Jacob-mëhu jovëni umare gua bëhire hijadeje.

7-8 Hesi ijomajohu jabu ie imo'i amore va'lë'ero hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuëro jove vuo'i rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jove vuo bojemego na ijöjo. 9 Jove bojemego na ijöjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javo'i na Samaria rajo magonahe jevajëjo. Ähu'oho rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. Ämagonahehu ëhi uavade hesi bëhoho Jew rajohuro uvoruomajeje: Samaria rajo jabisi ano sabo'e hevöho enatuoho unoho ioho bogo i'lëjarëjo. Jew rajehu ëhi uvoromo ömaruëhi Iesu bogo ähioho ömë'ëro ähu'ëro magonahohuro uavadeje: Rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. 10 Ue gevanuëjamu hegoro Iesuro uavadeje: God-hu a bojëmijaje suvuoroho jero bogo gavanuëjo. O naehu jovo bojemijöro ua gavaje aho jero bogo gevanuëjo. Ge'ibajanëjo ja ue ge'ibajanëjo naro a i'ovëvaje jovoho bojami'ibejöjo iromo maro hi'iranego. 11 Bojami'ibejöjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae höjo röhu jovo vuoromo bojemil'irane hevöho bogojavajëjo. Röhu jovo vuo'irane guaho ägobövi mae jio abuejajëjo. Ähi jië'oho ja diehi'oromo a i'ovëvaje jovoho vuo bojeminëjo. 12 Nosi hije bövi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamujade höjo. Hu'o hesi harihu ömo'ömohu'o äho jaburo ave guare rueromo jovoho vuoromo ue'ahë'i jabisi mioho mio'amonövare höjo. Na jero Jacob iosiramiromo börömoho javajëromo ähu'ëro jero a i'ovëvaje jovoho bojemi'i uevanuëjo. 13 Ue vanuëjamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahë'oho huë girihëvo'iramu röhu maho gö'o i'lë nimonövo'aruëjo. 14 O naehu jovo mëmamu ue'ahë'oho huëho bogo girihëvo'i iorl'iore gemu ma-maemu jioruomo'ajëjo. Ähesi bëhoho naro jovoho bojëmili'iramu nasi jovo mahuro jabisi dë vövöbajo'ree jovëro bubujivanovo rojomëvo'iramu ma-ioro'iore gemu maro raromo'aruëjo. 15 Raromo'aruëjamu magonahohuro uvadeje: Mae jovo jöe jövajëromo uavadeje: Iae mae höjo. Ähi jië'le jovoho bojemego na ijöjo. Iromo ijönöho huëho bogo girihevègo aveho bogo rueromo jovoho vuo'irode höjo.

16 Bogo vuo'irode höjamu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenëjo. 17 Baruenëjamu rue magonahohuro uavadeje: Baru rumo'e jevajëjo. Baru rumo'e jevajëjamu uavadeje: Iae mae uevanuëjo: Baru rumo'e jevajëjo. 18 Urímo baru masu nugobe rovanoho aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho äho bogo jasi baruoho höjo. Ähuni ja mae uevanuëjo. 19 Mae uevanuëjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo. 20 Ähuni ave jöho uevego na hejöjo. Nosi Samaria hijo miono'o ömo'ömohuro rue dahorure iojiomoromo God rajahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajohu jemëro uvaruje höjo: Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di öri ari'oho maho höjo.

21 Maho höjamu uavadeje: Röhu ave nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijönöho aho bogo rue dahoruroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruomo'ajëjo. 22 Samaria rajoho jemëhu rajahijaruje bëhoho bogo gavële ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruoho noro avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a manö babamëvo'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro jië'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijarue höjo. 23 Majae gö rue'ië'ajëjo. Röhu mami'e rovanovële höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi rajahi'aruëjo. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jië'e aribövihuro hu rajahinövoröhego. 24 God hu aru'ahe höjo. Ëhuni ae rahu God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avoho uehorovoromo rajahi'aruëjo. Öre gö bogohöjo. 25 Bogohöjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'l'ajëjo. Rueromo jöe aho'obëhe huruoho majahui barë'ajëjo. 26 Majahui barë'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na aviae jevajëjo ja'o jö jövajoho.

27 Ëhi uavamu gavë'i Iesuare ijomajaho jaburo vuonorö'ö rovareje. Rue'i gavare Iesuro magonaho'o jöe jövamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo uavareje: Ja rabe nagajëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni hu'oho jöho jövanuëjo. 28 Ëhi'amu magonahohuro ri'öromo jovo'le hevöho ë nugo'i amëro va'adje. Va'oromo ae uëvadeje: 29 Rueromo ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'o ömode jöho huro majehijamu hejë'e jevajëjo. Na ë aho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo o rahuo höjo. 30 Ëhi uëvamu amoho vuonugoi' Iesu ga'i öriri rueruomadeje.

31 Èmagonahohuro ëhi e'irögoro Iesuare ijomajaho jaburo ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo. 32 Ijëjamu Iesuro uëvadeje: Iae nasi ie jiajëjo. Röhu jemë bogo gavarujëjo. 33 Bogo gavarujëjamu rueho jaburo uarovareje: Na aëro ioho ba ro bojamijare höjo. O dinö'e baejade höjo. 34 Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Ëho na bogo i jöho uë'iro a'i Vavuehu sa'are remö'öromo nimaje jöho naro ejahoromo huhu bojemade muoho vae barëjego èhuro inöle da'uegaje höjo.

35 Jemë'oe uehorovohëjo. Jemë atoromo ëhi uvaruje höjo: Manaere ëhi niö'i ëhi niö'i mueberomo iruno'oho mavo'iramu evare gagovo'ejarëjo. Röhu aveho hehëjo. I'o mu'oho ruë numë uherihoromo gahëjo. Iruno'oho iae mavo'amë'e höjo gagovo'amo'iröhego. Ëhi uëvade jö hesi bëhoho bogo iruno'o jöho jio'i a'i Samaria raje ae aho'obëhe magonahohuro uëvë'ëro Iesu ga'i öriri rueruomade jöhoje. 36 Röhu uhu jö hesi vituoho majëhiromo uëvadeje: Gagovarue aribövihuro aviavejö'e jabies suvuoroho ujuohoromo aribövihuro iruno'o va'ëne gagovëvaruëjo jaburo ma-ioro'ioremu maro raromoröhego. Ëhu'ëro iruno'e bamarue aribövihuru'o gagovarue aribövihuru'o ma-gemuoro nimorohoruomo'ajëjo. 37 Röhu ave jöhu'o atoromo uvarue höjo: A ioro'iorohuro iruno'oho

bamego a ioro'iorohuro gagovarue höjo. Ëjöho iae mae höjo. ³⁸Naro jemë rëmö'øjode höjo i'u'e mu bogo vaejarijire ë va'oromo ma-gagovo'irarijego. Hesi a ioro'iorohuro i'u'e muoho ë vaejamu jemëro jabisi mu vituoho baejë'ero ae ma-gagovëvo'ië'arujëjo nasinö jévojöro.

³⁹Ëhi'amu Samaria sa'a rajo aribövie ë amore raromaruohuro hejare magonahoho uëvamu: Naehu bövi bise'o ömode jöho majehijamu hejë'je gevajë uëvamu hegorovo ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. ⁴⁰Mae uehorovoromo rueromo Iesu uavareje: Ro nosi amoro no'o hijëjo. Hijëjamu Iesuro va'oromo majae niö'i jabu'o hijadeje.

⁴¹Hijamu urimo ae aho'o magonaho hesi jöho heromo mae uehorovë'ero hejare Iesuro jöe majëhijamu hegorovo ae gö gö aho'obëhe mae uehorovareje. ⁴²Mae uehorovoromo magonahoho uavareje: Urimoho jasi jöho heromo Iesu mae uehorovare höjo. Jaruvoho bogo ëhunioho mae uehorovo'i a'l nosi hial'ero hejare Iesuro jöe majahuijamu hejë'ero éhu'ero noro mae garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Ëaho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho manö babamavuaje aho höjo.

**Gavamen mu vaejaje a hesi harihu hesi sino
Iesuhu ajamamu marëjade jöhoje.**

⁴³Ëhi uavamu Iesuro ë amore hiromo majae niö'i barëjamu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje. ⁴⁴Urimë'i Iesuro ae majëhiromo uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo masijoho höromo maho uehorovavuoruomaje höjo. ⁴⁵Röhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo ë sa'a rajohuro hu rajahiruomadeje ë hesi bëhoho mami'e söröho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejamu gavël'ero.

⁴⁶Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo röhu maho va'oromo Cana amore hörözjadeje. Urimë'i huro ë amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rëjadeje. Ëamore röhu maho rovadeje. Röhu gavamen mu vaejaje aëro ë sa'aë gemuore hijë'e jiadeje. Sa'aë gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijadeje. ⁴⁷Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajë uvamu hegorovo ajiro Cana höröromo Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'ië'ajëjo. Ëhuni na'o ruvebiromo anume Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo. ⁴⁸Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemë nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i éhuni na bogo maho uehorovevaruje höjo. ⁴⁹Uehorovevaruje höjamu rue vavuohuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu ruvebiromo ajamijëjo. Jue'i guomo'ië'ajëjo. ⁵⁰Guomo'ië'ajëjamu Iesuro uavadeje: Val'ëjo. Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëjo. Hi'ië'ajëjamu hegorovo rue vavuohuro jöho mae uehorovoromo abuejadeje. ⁵¹Abuejamu gagorovo hesi mu vaejahaarue ariböviohuro

rueromo örire birohoromo uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajëjo. ⁵² Hijajëjamu uëvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade höjo. I'ovade höjämu uavareje: Néri jeni'e majae huotorovamu gavë'i evare hesi sino dajo'e vörö'raejadoho u'uhade höjo. ⁵³ U'uhade höjämu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae ëhi gemuoho jiamu gavë'i Iesuro uevade höjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëromo hu'o hesi ö mueno'e aho'obëhe jabu'o mae uehorovareje.

⁵⁴ Röhu urimë'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bëhi'e mu börömo gö vaejadoho avevejö'e jö jövamu a börömo hesi harihu i'ovadoho ého bëhi'e mu göho jiadeje.

Iesuhu jovo riröre va'oromo a hesi sino ajamamu marëjade jöhoje.

5 ¹Ëhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sörö ijarue majaho gemu rovadeje. Sörö majaho rovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ²Röhu Jerusalem amo börömo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Ëjo hesi bëhire jovo e'ue gemu ruhijë'eje. Ëjovo hesi ihoho Hebrew huëhu uvaruoho Bethzatha-je. Röhu ë jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ionire ririre javu ëge övo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e ma-döhemu vaeromo ëhi ma-gagemu nugo'amë'lejö ë raromonövoröhëni. ³Ëjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonövareje. Nuni sisë'e höru sisë'e övo höru'o tövë'e ëhi jië'e aribövieno ë raromoromo [muebejareje jovohu avadu'avaduvoröhego. ⁴Ëhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö ë jovore abueromo jovohu huotihuotovo'ego avadu'avaduvonövadeje. Avadu'avaduwo'ego guomo guomo'e aribövieno di aho urimo jovore abuejadoho marënövadeje.]

⁵Iae ae gemuëro ë raromadeje. Guomo guomo maminö gö'e baeromo ëhi jiobe rovadoho vadune aho'obëhe 38 barejë'e jiadeje. ⁶Ëraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Ëaho guomo guomo baejadoho majae ëgobövie barëjë'e höromo uavadeje: Na ja marëjavojöro nagajëjo. ⁷Marëjavojöro nagajëjamu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevë'ero jovo avadu'avaduvë'iroho bogo baejevoromo jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ië'iroho ae göëro na iosiremiromo urimo abuejaje höjo. ⁸Urimo abuejaje höjämu uavadeje: Ri'l'ö namiromo raromanue suhoho banigojiomoromo baeromo juvëjo. ⁹Juvëjamu ë aho ma-burëro marëjadeje. Marëjamu hesi suhoho banigojiomoromo baeromo juvo va'adeje.

Ëhi ë'adeje röhu ë majaho Jew rajehu mu bogo vae'i nuharue majaho jiadeje. ¹⁰Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare ë ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruovo nosi nuho majae höjo. Ëhuni ja suhi baeromo juvanuoho ého jero nosi jögoroho ahanüëjo. ¹¹Ahanüëjamu uëvadeje: Röhu ajemamu marëjevade ahuro uevade höjo: Jasi suhoho banigojiomoromo baeromo juvë uevadohuni ëhuni baeromo

juvajéjo. ¹²Baeromo juvajéjamu uvareje: Raro éhioho uavade höjo. ¹³Éhi uvamu röhu dadivamu bogo uëvadeje rabëni ae aho'obëhe jovo riröre tagavamu Iesuro ajamiromo va'ë'éro jië'éro.

¹⁴Éhi é'ë'éro Iesuro God-are amo börömore va'oromo é aho birohoromo uavadeje: Hejéjo. Iae mami'e marëjavé'e jiaje ijoho nadi mu sisëho vaenéjo. Urimo huë vavaene ma-bisemu baejanoho röhu ijönöho börömo bëhe bae'a'anuëjo. ¹⁵Éhi uvamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ajemamu marëjevade aho Iesu höjo. ¹⁶Iesu hö uëvamu hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro é muoho nuho majaro ömade hö uvoromo dë vörönimoromo aevoromo Iesu huë vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷Huë vavaene bojami'i arijamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i ma-muemu vaemu vaejego na'o éhi é'aje höjo. ¹⁸Éhi uëvamu hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jögoroho ahë'e höjo. Röhu göho hu uvajéjo: God nasi Vavu mae höjo. Éhu'éro hu uvoromo é'ajéjo: Na God'o gemuoho jevajéjo. Éhi uvoromo éhuni jaburo uehore aho'o ma-gemu baeromo uvareje: Iaho ano'ejarëjo.

God-are Harihehu God-are darugo baeromo mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹Éhi uvamu Iesuro jöe majéhiromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajéjo. A'i Apohu vaejego gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajéhi Harihoho naro éhi gemuoho vaejaje höjo. ²⁰Éhesi bëhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo huhu mu bövi bise'o vaejajoho ého röjehijaje höjo. Röhu é mu röjehijajoho u'emu iosiramiromo masijo maho röjehi'a'ajéjo naro vaejego jeméro garomo tiöromo uvo'irarijego: Mabëhe é'ajéjo. ²¹Vavuehu vuové'e aribövi ajémijego i'ovaruéhi éhi Harihoho na'o vuové'e ae rahu ajëmi'i negë'oho ajëmego i'ovarue höjo. ²²Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje höjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'irode muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bamö barëjé'e höjo naro é muoho vae'irodego. ²³Naro vaejego ae aho'obëhe Vavu rajahijaruéhi Harihoho na'o éhi rajehiruomoröhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijé'oho éhuro Vavue remö'ojadolu'o bogo rajahijarue höjo.

²⁴Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Ae rahu nasi jö heromo sa'are remö'øjade aho mae uehorové'oho ma-ioro'ioremü mae raromo'iröhe örire jijihoruomaje höjo. Mae raromo'iröhe örire jijihobe va'ojiuvo mevoromo gë'irode majaho rue'iramu God-are i'uoho bogo baeruomo'ajéjo vuovo örire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëro jië'éro. ²⁵Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Majaho rue'a'ajéjo. Röhu mami'e rovanové'e höjo. Evare majare vuovévé'e aribövie göéro göéro he'a'aruëjo God-are Harihoho naro uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'oho

vuovo örire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo örire jijiho'aruëjo. ²⁶Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajemijë'ero Harihoho na'o éhi uëvego i'ovarue höjo. ²⁷Vavuohuro éhi ajemiromo röhu jöho bojemijade höjo naro ae mevëvoromo gë'irodego mae o sisë jëvego rabëni na hesi A Maho jevë'ego. ²⁸Éjö hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro heröhe naro uvavo'iramu ²⁹hegorovo hure jioromo suorovoruomo'ajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare aribövioxhuro ri'öromo ma-ioro'ioremu maro raromo'irögoro mu sisë vaejare aribövioxhuro ri'öromo naro mevëvo gëromö i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomo'ajëjo.

Rabe rabe garomo heromo éhuni uvo'ejo: Iesu mae höjo. Éhesi jöhoje.

³⁰Naehu nasi sivu mu vae'irodoho bogo eni jevajëjo. Vavuehu uevego hejajëhi na éhi mevëvoromo gëvaje höjo ae mae o sisë jëvego. Bogo éma mevëvo'i a'i mae mevëvoromo gëvaje höjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irögoro a'i sa'are na remö'øjade aehu nimajoho uehorovajëro jië'ero. Iae éhuni avoho mevëvoromo gëvaje höjo.

³¹Naro nasi sivue nasi jöho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere höjo. ³²Röhu bogo nasi sivuoho jövo'i ae gö na ömego gevajohuro jövo ajemiromo uëvaje höjo: Nörö jö mae jövaje höjo. Iae na gavajoho è aho hu jö maemu jövaje höjo nasi Vavuohuro jië'ero. ³³Mami'e jemëro jemesi ae rëmö'ójamu John-are örire va'are höjo. Va'oromo hejare höjo huro jö ma hesi jöho mae majëhijamu. ³⁴Éhesi bëhoho nasi jöho majëhijade höjo. Na éhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jöho ajemiromo majëhijöro nego'ego uëvajëjo. A'i éhi uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'l maro va'irarijego éhuni uëvajëjo. ³⁵Röhu John-ro irehu höduvoromo ajivavuajëhi huro éhi ajivëvonövade höjo. Éhi'amu majae ma-bunemu nimarije höjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo. ³⁶John-hu nasi jö majëhijamu hejarijoho iae mae höjo röhu ého ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ého masijoho höjo. Ého garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro nörö nugö'ójamu rovë'e höjo. ³⁷Röhu Vavue na sa'are remö'øjade ahuro hu'o ajemiromo nasi jöho majëhijë'e höjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'oho bogo gavë'e jëvajëjo. ³⁸Hesi jöho jemesi dë vövöbajo'ero bogo'ë höjo rabëni huhu remö'ójamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ero. ³⁹Röhu jemëro uehorovoromo uvaruje höjo: God-are surire jö adahë'oho noehu ma-ioro'ioremu mae raromo'iröhe öroho biroho'ejarëromo è hesi öroho nahö'irögoro suroho adaho avoharuje höjo. Röhu nasi jöho jemëhu adaharuje surire iae è jajivë'e höjo. ⁴⁰Nasi jöe è surire jajivare höjo röhu jemëhu è jö eromo nasirire rueromo éhuro mae raromo'irarijoho bijönimaruje höjo.

⁴¹Ma-aehu nasi iho döre bameho'irarijoho ého na bogo uehorovoromo jövajëjo. ⁴²Röhu jemesi dëho iae na gëvajëjo. God-are öriroho jemesi dë

vövöbajo'eroho bogo uehorovaruje höjo. ⁴³Naro nasi Vavu hesi ihore rovode höjo. Röhu jeméro bogo ejeharuje höjo. Ae göehu hesi éma rovë'oho éma ejého'arujéjo. ⁴⁴Jemë nimarujéjo jemesi ariböviëro jemesi ihoho döro baméhöjöro. A'i God gemu eni ji'é aehu jemesi iho döre baméhörhé é hesi öroho bogo naho gavaruje höjo. Bogo naho gavé'oho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo. ⁴⁵Röhu nadi uvorëjo: Nöröro hesi Vavu hesi örire nosi jö sisého huruoho majahi'ajéjo. Na bogo éhioho é'ejöjo. A'iro Moses-ro jemesi jö sisého huruoho majahi'ajéjo. Jemë uvaruje höjo: Moses-ro ajamui'liramu mae raromo'ejarë uvaruje höjo röhu hesi jöho bogo ejeharuje höjo. Éhuni huro huruoho majahi'ajéjo. ⁴⁶Éhesi bëhoho jeméro Moses-are jöho ejaho'ibejarijéjo nasi jöhu'o ejeho'ibejarijéjo. Huro nasi jöho jajivé'ego éhuni uëvajéjo. ⁴⁷Röhu huhu jajivo'amade jö bogo ejeharujojo jemë diehi'oromo nasi jöho ejehorëjo.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

6 ¹Éhi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoromo Galilee e'u döre e'u hesi iho göhö Tiberias e'u ionı görë é va'areje. ²Va'amu ae aho'obëhe mae Iesuro darugo'le muoho vaeromo guomo guomo'e ae ajémamu mami'e gavé'ero Iesu ijore rihiromoruomadeje. ³Amo Iesuro hesi ijomoromo ömo'ömoho söjëvo ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o é hijadeje. ⁴Émajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo jabisi sörö majaho dunovadeje. ⁵Evare majare Iesuro dahorure hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijore rojomoruomamu. Rojomamu gëgorovo Philip uavadeje: No dinö'e iohö imoromo é aribövioho aho'o da'uojého'ejarëjo. ⁶Hu mami'e gavadeje rabe é'iröhöho. Röhu huro Philip uavadeje he'i Philip-ro diehi uavego. ⁷Amo éhi ua gavamu Philip-ro uavadeje: Monie aho'obëhe 200 kina röhu döre gö'o bu'öromo ie imoromo i'imëmi'ibejarëjo ae aho'o jiël'ëro ma-bisemu bisemu ue'ahoruomo'ibejajo. ⁸Éhi uavamu Iesuare ijomoromo ie aho'obëhe 5 visue niöli éhi jajäjo. Röhu ja'o uehorovëjo ého bogo eni höjo ae aho'obëhe jiël'ëro. ¹⁰Éhi uavamu hegorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae aho'obëhe uëvego sa'are raromarëjo. Röhu é dirö'oho ma-garasemu jiël'ëje jiadeje. ¹¹Éhi'amu ae aho'obëhe 5,000 rabu'e é raromareje. ¹²Raromamu Iesuro é aharihehu ujuoho rovade iohö imëmadeje. ¹³Éhi'oromo visuohu'o ujuohoromo éhi gemuoho é'adeje. ¹⁴Éhi'amu ae ariböviohuro dimino'e i'i nimaréhi éhi ue'ahareje. ¹⁵Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijomoromo ömo'ömoho uëvadeje: I vitu vituoho gagovorego bogo mae bogo mu'u'irajo. ¹⁶Éhi uëvamu ie aho'obëhe 5 ue'ahare é hesi vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 irijiomu'amareje.

¹⁴ Irrijiomu'amamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vaejadoho ae aho'obëhe garomo uarovareje: No muebejarue höjo jö God-aro baeromo majahuijaje

a börömhuro sa'are rueröhego. Ëaho jiajéjo. ¹⁵Ëhi uvoromo rueromo Iesu éma guduamoromo ua'irögoro ë'areje: Jero nosi börömoho jionéjo. Ëhi ë'ia'amu gëgorovo Iesuro va'adeje. Va'romomo dahorure vuonoröö ajiomoromo hesi sivue hijadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

¹⁶Majae beva'ia'amu Iesuare ijarajo ömo'ömohuro e'u riröre abuejareje. ¹⁷Abueromo boat-re ajiaromoromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje. Va'amu vahironmëvadeje. Röhu Iesu evaroho jabsiriroho bogo rov'e jiadeje. ¹⁸Bogo rovamu gavareje buru börömoho rue'ego jovoho hasajamu. ¹⁹Jovoho hasajamu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre ëmino'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe jabisi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje. ²⁰Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajéjo. Nadi juhuonivohëjo. ²¹Nadi juhuonivohëjamu hegorovo jaburo nimareje Iesuro boat gagore rojomojöro. Ëhi'romomo dinöle va'i nimarire è maburero va'areje.

Ae aho'obëhe Iesu biroho'i nahoruomade jöhoje.

²²Iesu'o hesi ijarajo ömo'ömohu'o ëhi jovo ioni göönö va'i a'i i'o visu'o ue'ahare aribövie aho'obëhe mae jovo ioni göönö ëhi raromareje. Rarom'ëro nérö gavareje Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoruomadeje: Néröho boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bogojiohijajo. Röhu Iesu è boat-roho bogo va'i hesi ijarajohuremu va'oruomade höjo. ²³Ëhi uvoromo gavareje boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö è ro riravamu. ²⁴Boat gö gö ro riravamu gagorovo gavare Iesu'o hesi ijarajo ömo'ömohu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat göre göre iojiomoromo Iesu nahol'irögoro Capernaum amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jië'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵Va'aroho jovo ioni göönö va'o baboro beromo Iesu birohoruomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja divare aveho rovane höjo. ²⁶Divare aveho rovane höjamu hegоро uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ë'ajëjo. Jemëhu na nahevaruje hesi bëhoho jemë bogo uehorovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho röjahuijële hö uvoromo èhunioho nahevo'i a'i jemë ie aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadohuni èhuni nahevarujëjo. ²⁷Röhu muduroho'iröhe iënioho nadi muoho vae'i a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muoho vaerego èhuro ma-ioro'iorem maro raromo'irarije höjo. Èioho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejöjo rabëni God Vavuohuro a nuniro uevë'ego: Jasi muoho mae höjo. ²⁸Ëhi uevamu uaruomadeje: Ëhi jië'oho no diehi jië'e muoho vaeromo èhuro God-hu nimaje muoho vae'amo'ejarëjo. ²⁹Vae'ejarëjamu uëvadeje: God-

hu nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are remö'özjade aho na jemëhu mae uehorovevo'irarijoho. Iae ëhi ë'orëjo. ³⁰Ëhi ë'orëjamu uaruomadeje: Röhu ja'o ja mu rabe vaenëjo. Diehi jië'e darugo'e muoho ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ejärëjo ³¹Iae urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae gavare höjo. A rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade höjo. God-are surire uvë'e höjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho huro i'imëmade höjo jaburo ue'ahoröhego. ³²Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë uevarujëjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho Moses-ro nosi hijo miono'oho i'imëmade höjo ue'ahoröhego. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Ëjö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvorëjo: Bogo Moses-hu mami'e bojëmade jöho jio'l a'i nörüare Vavuehu avevejö'e ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo. ³³God-hu bojëmaje iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromo birire bojëmego sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴Maro raromarue höjamu uvareje: I ma hesi jöho jövajëromo uavareje: No naguajëjo jero majae ëhi ë ioho bojamuinöövo'iranego. ³⁵Ëhi uavamu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rovë'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo. ³⁶Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorovevaruje höjo. ³⁷Nasi Vavuehu ae rahu bojemijë'oho ë ariböviohuro nasi örire rueruomaje höjo. Ae rahu nasi örire rovë'oho na bogo mae bogo uë'ejëjo: Rori'o va'ohëjo ³⁸rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebijode hesi bëhoho bogo nasi nimaje muoho ömo'i a'i sa'are na remö'özjade aehu nimajohemu ömo'irodëni rovë'ero. ³⁹Hu nimajëjo huhu bojemade ariböviohoho na bogo ae gemu vadu'oho boremi'ö'i a'i muebejëvojuvo ijo tugoho'i majare naro ajëmego vuovoromo ri'örüuromoröhego. ⁴⁰Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'oho ma-ioro'ioremu maro raromoruomoröhego. Èariböviohoho ijo tugoho'i majare naro i'ovëvo'iramu jabusë ri'öromo raromo'aruëjo.

⁴¹Röhu Iesuhu ö'idöre jioromo inö'e rueromo a i'ovëvaje jöho ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajo ariböviohuro dë vörönégamu jöe sisë'i atoruomadeje. ⁴²Jöe sisë'i atoromo uarovareje: Ave iaho Joseph-are harihe höjo. Hesi vëmu vavu'oho iae no gëvarue höjo. Röhu hu rabëni uvajëjo: Na ö'idöre jioromo ruvebijë'e jevajëjo. ⁴³Ëhi uarovamu uëvadeje: Nadi nasi jöho sisë'ioho atohëjo. ⁴⁴Aho bogo jabiesë éma rueromo na'oho raromo'i a'i nasi Vavue sa'are remö'özjadohuro rinëgamu èhuro nasirire rueruomë'oho eni jëvaje höjo. A ioro'ioroho bogajo. Rovë'oho naro ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromo ri'örüuomo'ajëjo. ⁴⁵Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivoromo uvare höjo: God-ro ae aho'obëhe röjëhi'iramu hesi jöho heruomo'ajëjo. Ëhi jajivë'e

höjo. Röhu Vavuehu hesi jö röjëhijamu ae rahu heromo ejahë'oho nasi örire rueruomaje höjo. ⁴⁶ Ëhi höjo röhu aho Vavuoho bogo gavë'e höjo. God-arire jioromo ruvebijode aho naremuëremu Vavuoho gavë'e jevajëjo. ⁴⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae uehorovevë'oho mami'lë aevë'ëro ma-iorno'ioremu maro raromaruje höjo. ⁴⁸ A i'ovëvaje ioho na jevajëjo. ⁴⁹ Jemesi hijo miono'ohuro a rumo'e sa'are raromo jijihoromo bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna inövare höjo. Inövare höjo röhu vuovëvade höjo. ⁵⁰ A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje ioho ae rahu ijë'oho ehuro bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵¹ Ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro a i'ovëvaje ioho na jevajëjo. Ae rahu ë i ijë'oho ma-iorno'ioremu maro raromo'aruëjo. Naehu bojëmi'irode ioho ého nasi sine höjo. Ëhesi bëhoho nasi sinoho bojamirovo'ejëjo sa'ae aho'obëhe vuovëvadoho i'ovoromo mae raromo'irarijego.

⁵² Ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajohuro dë vörönëgamu jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Ëaho diehi hesi sinoho bojamui'iramu i'ejarëjo. ⁵³ I'ejarëjamu uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinohu'o köhu'o bogo ijë'oho darugoho bogo bae'i vuovëvo'ajëjo. ⁵⁴ Ae rahu nasi sino kö ijë'oho ma-iorno'ioremu maro raromarue höjo. Raromojuvo ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu ri'öl'a'aruëjo. ⁵⁵ Ëhesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi köho iae jovo mae jië'ëro éhu'ëro ijë'oho mae raromo'aruëjo. ⁵⁶ Ae rahu nasi sinohu'o köhu'o ijë'oho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje höjo. ⁵⁷ Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remö'özjade höjo. Remö'özjë'ëro darugoho bojemijego na hijaje höjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijevë'oho nasi darugoho éhi baeromo raromo'aruëjo. ⁵⁸ Ëhu'ëro jië'ëro ö'idöre jioromo ruvebijade i hesi jöho na majëhijë'e jevajëjo. Jemesi hijo miono'ejabesi i mabëhe ue'ahare höjo röhu vuovëvade höjo. O naehu uëvaje ioho bogo éhioho jio'i ae rahu ijë'oho bogo vuovëvo'i ma-iorno'ioremu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo. ⁵⁹ Jesuhu Capernaum hiromo God rajahijarue osare jö röjëhijadevare evare hu ë jöho majëhijadeje.

Iesuhu jövaje jö baejë'oho ého darugo baejarue ë hesi jöhoje.

⁶⁰ Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuare ijore ijore jijiharue a iorno'iorohe ae aho'obëhe uarovareje: Ëhi jië'e jöho i'u ma'e höjo. Nomë diehi'oromo bae'ejarëjo. ⁶¹ Bae'ejarëjamu Iesuro hesi simanore garomo uvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue aribövihuro nasi jöho bijönimoromo sisë'i ataruëromo uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jö hejarijoho jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë négajëjo na'o jijiharujoho vuonugo'i. ⁶² Röhu jemë gevë'oho God-are A Ma naehu urimo hijodire sionëro ajiomamu gevë'oho jemë diehi uehorovorëjo. ⁶³ Hesi God-are Aru'ahohuro darugoho bojëmi'iramu i'ovoromo mae raromo'aruëjo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

Röhu naehu jövaje jö ejahë'ohuro ëhuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'arujëjo. ⁶⁴ Röhu a ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e huhu urimo ijoraj gagovëvade majare aevoromo gëromo uvobe rovadeje: Ëaribövioho bogo ma uehorovevo'iröhoho höjo. O ë aho a hiruëmiromo na baejavoromo jabesi övore bojëmìliröhoho höjo. Ëhi gëromo uvobe rovë'ëro ëhü'ëro uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. ⁶⁵ Röhu hesi jö viture uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhuni uëvode höjo: Aho nasi öriroho bogo ëma rueruomaje höjo bogo eni jëvë'ëro. Ma-Vavuehu uëvë'ohuremu rueruomaje höjo.

⁶⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövi ioro'ioroho ae aho'obëhe hu nugo va'oruomadeje ijonöho hu'oho bogo gemuoroho jijihuromoröhëni. ⁶⁷ Va'amu gëgorovo Iesuro gëvade hesi ijoraje 12-ho ëhi raromamu gëgorovo uëvadeje: Röhu jemëjo. Na jemë'o na remo va'orëjo. ⁶⁸ Remo va'orëjamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada no rahuare örire va'ojörajo. Jero jöho jövego ëhuro no darugoho baeromo mairo'ioremu maro raromarue höjo. ⁶⁹ Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue höjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajëjo. ⁷⁰ Ja javajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë'o uehorovohëjo. Naro jemë ae aho'obëhe 12 baejëvode höjo. Röhu jemesirire ae gemu hu Satan höjo. ⁷¹ Ëhi uëvadeje. Röhu Satan hö uëvade hesi bëhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jöho uëromo ë'adeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ë ae gemuoho jiadeje. Röhu huro ijonö ae hiruëmiromo Iesu jabesi övore bojëmadeje. Iae ëhuni Iesuro Satan hö uëvadeje.

Iesuare ö ma jabuhu hesi örire bogo ma uehorovare jöhoje.

7 ¹ Ëhi'amu Iesuro garomo uvadeje: Jew rajohuro anego'i nimaruëromo Judea sa'aroho bogo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje. ² Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabesi sörö maja börömoho dunovadeje. Sörö hesi ihoho Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Söröhoje. ³ Ësörö majaho dunovamu Iesuare ö maho jaburo ril'öromo Iesu uavareje: Ave amoho nugo'i Judea sa'ahuro va'oromo jasi mu masijoho röjëhijego jasi ijore ijore jijiharue aribövioho jaburo garuomo'irajo. ⁴ Ae aho'obëhe jabuhu nosi iho hejëro noeuhu nimë'oho bogo gurihiroho muoho vaejarue höjo. Ëhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromo ma'orahoro muoho vaenego ae aho'obëhe garuomo'irajo. ⁵ Ëhi uavare hesi bëhoho jabumë Iesuare ö ömo'öme jëvadeje röhu hesi öriroho bogo ma uehorovë'ëro ëhuni ëhi uavareje. ⁶ Ëhi uavamu uëvadeje: Nasi majaho bogo rovë'ëre höjo ijonö rue'iröhëro. Jemëhu söröro va'irarije majaho majae aho'obëhe höjo. ⁷ Sa'are mu sisëmu uehorovoruomaje aribövioho jemesi öriroho bogo nu huodëgo varijënoho höjo bëhe bogojio'ego. A'i nasi örire iae nue huodegarue höjo. Rabëni hesi bëhoho naro majëhiromo uëvaje

höjo: Jemë mu sisë vaejaruje hö uëvego éhuni nue huodegarue höjo.

8 Jemesi iojiomoromo maja börömoho vaerëjo. Nasi majaho bogo rovë'ego söröröho bogo ajiomo'ejöjo. 9 Ëhi uenugoromo Galilee sa'are éhi hijadeje.

**Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri
Vae'amë'e Sörö garomo jö röjëhijade jöhoje.**

10 Hijamu hesi ö ömo'ömhuro iojiomareje maja börömoho vaeröhëro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoroho ajiomo'i ma-saginiëri ajiomadeje. 11 Saginiëri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sörö rririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Éaho dinö'e höjo. 12 Ëhi atoromo ae aho'obëhe gemuore gagovë'ero göëro göho saginiëri majahirovoromo Iesuare jöho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Éaho a mae höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obëhe sareramuijaje höjo. 13 Ëhi atoromo Jew a masijoho juhuonëmiromo aho bogo va'orahoroho Iesuare jöho ato'i ma-saginiëri atoruomadeje.

14 Ëhi'amu Iesuro sörö maja hesi ririre God-are amo börömore ajiomoromo ae jöe majëhijadeje. 15 Jöe majëhijamu hegorovo Jew rajohuro tiöromo uvareje: Ae gö hu bogo röjahijë'e höjo. Ëhi jië'oho hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jöho majahuijajëjo. 16 Jöho majahuijajëjamu Iesuro uëvadeje: Naehu röjëhaje jöho bogo naehu uehorovoromo röjëhi'l sa'are na remöl'öjade ahuro bojemijë'ero röjëhijaje höjo. 17 Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimë'oho ë ariböviohuro garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö bogo hesi simanëremuoho jöho éma röjahui'l a'i God-ro jöho bojamijego röjahuijaje höjo. 18 Ae rahu jabesi simanëremu jö majëhijë'oho jö majëhijarue hesi bëhoho jaburo nimoruomaje höjo jabesi ihoho döro jiojöro. O noehu naguë'oho ramuö'öjamu rovare a hesi iho döro jiojöro naguë'oho éhi javuë'e aribövioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuaje höjo. 19 Jemë'o uehorovohëjo Moses-ro God-are jögoroho jemë bojëmijade höjo. Röhu jemë bogo ae gemu vadu'oho jögoroho ejaharuje höjo. Jemë rabëni ë jöho ahoromo anego'iro ë'arujëjo. 20 Ëhi uëvamu ae aho'obëhe uaruomadeje: Sarerivanuëjo. Sisëhuro baejavë'ero simane sisérëromo jövanuëjo. Raro ja anago'ië'ego uvanuëjo. 21 Uvanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemë ae aho'obëhe tiöromo uehore gö gö baejë'e jëvajëjo. 22 Röhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivëho'irarije muoho bojëmijade höjo. Bogo huro aevoromo bojëmi'i a'i urimore jemesi a mamiohuro aevoromo bojëmijare höjo. Bojëmijë'ero éhu'ero jemëro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivëharuje höjo. 23 Nuho majaro jemëro a sino tarivëharuje muoho vaejaruje höjo Moses-are jögoroho ahojöëni. A'i nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marë barëjade höjo. Ëhi jië'oho röhu jemë rabëni uvarujëjo: Nöröro nuho maja hesi jögoroho ahade höromö nasi öriroho dëho vörönimarujëjo. 24 Ëhi'oromo jemë nasi muoho

ma-döemu garomo mevoromo nasi öriroho dëho vörönégajéjo. Nadi éhioho ë'i nasi mu öroho ma-avoho garomo mevoriento.

**Aribövihuro uarovareje: Na böröme namiromo ajamui'iröhe
aho Iesu höjo o bogajo. Éhi uarovare jöhoje.**

25 Éhi uëvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Éaho nosi a masijehu ano'ie'arue aho höjo. Na mae-ëjo. 26 Röhu gahéjo. Hu a nunire jöe jövajéjo röhu nosi a masijohuro hesi öriroho jöho bogo ua'i ma-nunéremu gavaruejo. Na jabumë garomo uvaruejo: Éaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höromo éhioho é'aruëjo. 27 Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho hu di amore jioromo rueröhoho no dadivavuo'ajéjo. A'i ë aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruejo. Éhuni hu bogo ë aho höjo.

28 Éhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo börömore hiromö jöho majéhiromo ma-darugo'o uvadeje: Jemëro uvarujéjo: Noro nörö iae mae gavaruejo. Di amore jioromo rovadoho éhu'o gavaruejo. Röhu jemë bogo avoho gevaruje höjo. Na bogo nasi éma rue'i Vavuohuro remö'öjamu rovode höjo. Éaho hu mae höjo. Röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. 29 Naro hu gavaje höjo naro hu'o jiamu huro na remö'öjamu rovë'ëro jevë'ëro. 30 Éhi uëvamu hegorovo guduamo'ie'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje. 31 Vuonugamu a ioro'iorohu aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiromo bëhi'e mu masijoho vae'a'ajéjo. Bogajo. Éhuni nani hu ë rueröhe a börömoho höjo.

Iesu guduamo'iröhego atovarue aribövi rëmö'öjamu rueruomade jöhoje.

32 Jö éhi vaerovobe rovaruoho Pharisee aribövihuro hejareje. Heromo jabu'o priest masijohu'o ého jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'iorohu rëmö'öjareje va'oromo Iesu guduamo barueröhego. 33 Éhi'amu Iesuro ae uëvadeje: Majae ma-bunemu jemë'o hiromo remö'öjamu rovode a hesirire vuonorö'ö va'ejöjo. 34 Val'iramu jemëro na nahevoramö bogo birohevo'arujéjo. Naehu hi'irodire jemëhu ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajéjo. 35 Ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajë uëvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Éaho dinö'e va'ego no bogo biroho'iröhego uövuajéjo. Na hu Jew rajehu sa'a göre va'o raromaruire ë va'oromo God rumo'e aribövihuro jöe röjéhi'iröhëni uvajéjo o dinö'e va'i uvajéjo. 36 Hu uvajéjo: Jemë na nahevoramö bogo birohevo'arujéjo. O naehu hi'irodire jemëhu ö'irarijoho jemë bogo eni jëvo'ajéjo. Éhi jië'e jöho hu diehi jövoromo ë'ajéjo.

A i'ovëvaje jovo hesi jö Iesuhu jövadohoje.

37 Éhi'amu sörö maja böröme jiobe ruejuvo ijo tugoho'i maja börömo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro döre ri'ö namiromo ma-darugo'o

uvadeje: Jovo ue'aho'i négë'i roho nasi öroro rueromo irëjo. ³⁸ Ae rahu na mae uehorovevë'oho God-are surire jö jaivoromo uvarëhi éhi jëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho ae rahu mae uehorovevë'oho a i'ovëvaje jovahuro jemesi dë vòvöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramu aho i'ovëvo'ajëjo. ³⁹ Èjovo jö hesi bëhoho God-are Aru'aho hesi jöho jövoromo ë'adeje Iesu mae uehorovarue aribövihuro ijönö ého bae'iröhego. Iesuhu éhi jövade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugö'öjë'e jiadeje ë hesi bëhoho Iesu ö'idöroho bogo ajiomoromo ajoho baejë'ero.

Iesuare jö ae göehu gö uehorovo'i ae göehu gö uehorovare jöhoje.

⁴⁰ Èhi jövamu hegороvo a ior'o'iroho ae aho'obëhe uvareje: Èaho iae jö God-aro baeromo majahuijaje a börömoho rueröhego muebejaruoho höjo. ⁴¹ A ior'o'irohuro uvareje: Èaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo. A ior'o'irohuro uvareje: Hu bogo ë aho höjo. Hu Galilee rajo ae höjo. Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aho bogo Galilee sa'aroho jioromo rue'a'ajëjo. ⁴² A'i God-are surire jaivoromo uvë'e höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho David-are ujoho jië'ero David-hu hijade ame Bethlehem ë raho'a'ajëjo. A'i Iesu Galilee rajëro jië'ero éhu'ëro hu bogo ë uehorovarue a börömoho höjo. ⁴³ Èhi atoromo ae aho'obëhe Iesuare jöho jöe gö gö uehorovareje. ⁴⁴ A ior'o'irohuro Iesu guduamo'i nimareje. Röhu aho hesi sinoroho övoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

⁴⁵ Èhi'amu Pharisee ömo'ömohuni priest masijohuni atovarue aribövihuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ë'ëro övemu vuonorö'ö rovamu gëgorovo jabesi masijohuro uëvareje: Jemë rabëni hu bogo guduamo barovarije höjo. ⁴⁶ Barovarije höjamu uëvareje: Urimë'i aehu bogo èhi jië'e jö ma jövamu hejaroho ë iahuro jö mahö jövamu hegoro èhuni vuonugare höjo. ⁴⁷ Vuonugare höjamu Pharisee aribövihuro uëvareje: Na hu jemë'o sarerëmiromo jaguvëvade höjo. ⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi öriroho mahö uehorovë'e javuajëjo. Bogo'le höjo. ⁴⁹ Hesi ma-raromo jijiho'e vaejarue aribövihuremu Iesu mae uehorovarue höjo. Jabumë Moses-are jögoroho bogo hejaruëro jië'ëro éhu'ëro God-are i'uoho baeruomo hesi höjo. ⁵⁰ Pharisee ömo'ömohuro èhi uénugoromo jabesi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu ga'i va'adohuro ri'löromo uëvadeje: ⁵¹ Èjöho bogo maehu höjo. No aho bogo éma uavarue höjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo èhioho höjo. Urimo huro hesi jö'ëro jöho jövego heromo huhu rabe rabe èl'adoho heromo evare uavarue höjo: Ja i'ue baejë'e javajëjo. ⁵²⁻⁵³ Èhi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesuare sa'ae gemuho Galilee rajëro javë'ëro èhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jöho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuijare aehu Galilee sa'are jioromo rueröhe jöho bogojiajoho.

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesuare nunire barovare jöhoje.

8 ¹[Éhi'amu ae gemu gemu jabiesi osaëro osaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje. ²Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromo God-are amo böromore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obëhe hesi bëhire rueruomamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jöho röjëhijadeje. ³Jöho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharissee ömo'ömohu'o ého jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'rae baeromo rovareje mami'e è magonahohuro ae gö'o niavamu aëro garomo guduamë'ëro. Hu'rae barueromo ae aho'obëhe jabiesi nunire nugareje. ⁴Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'o niavamu aëro gavare höjo. ⁵Röhu mami'e Moses-ro jögoroho jajivoromo uövuade höjo éhi jië'e magonahoho munëro vajami'iröhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ⁶Éhi uavare hesi bëhoho jabumë nimareje Iesuro jöe sisë'i jövego jöho jaburo court-re huruoho majëhi'iröhëro. Éhuni éhi uavareje. Éhi uavamu hegorovo Iesuro jöho bogo uëvë'e ma-uruho'amoromo övo namëro sa'are jajivadeje. ⁷Sa'are jajivamu jö ua ga'i arijaroho bogo mana uëvë'e ma-sa'are jajivojuvo hujoji ijönö ririrohoromo uëvadeje: Jemë di aharo sisë rumo'e javego aevoromo munëro vajamijëjo. ⁸Munëro vajamijëromo röhu maho uruho'amoromo sa'are jajivadeje. ⁹Sa'are jajivamu huhu jövade jöho heromo è ariböviohuro val'oruomadeje. Ama'i mavojoho jaburo aevoromo huruomoromo gemu gemu ri'ö va'ojiwo ijore a i'oho va'amu barëjadeje. Barëjamu Iesu hesi sivue jio'lí magonahoho hesi nunire è namijë'e jiadeje. ¹⁰Namijë'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribövioho dinö'e jioruomajëjo. Na jasi sisë mevoromo i'u bojami'iröhe aho bogohöjo. ¹¹Uavadeje: Bada ae bogohöjo. Éhi uavamu uavadeje: Éhi jië'oho na'o jasi jö sisëho bogo jövoromo i'uoho bojami'ejöjo. Va'oromo nadi ijoho éhi jië'e muoho vaenëjo.]

Iesuhu sa'ae aho'obëhe ajivavuaje jö huhu jövadohoje.

¹²Éhi'ë'ëro Iesuro röhu maho jöe majëhiromo uëvadeje: Na ajoho jevë'ëro sa'ae dinö'e dinö'e ajivëvaje höjo. Ae rahu nasi ijore ijore jijihë'iroho bogo mae bogo ramoramoroho jijihö'i ajoho baeromo maro raromo'aruëjo. ¹³Maro raromo'aruëjamu Pharissee ömo'ömohuro uavareje: Röhu jero jasi sivue jasi jöho majahuiromo uövuanuëjo: Nasi jöho mae höjo. Éhi jië'oho no jasi jöho diehi maho uehorovo'ejarëjo. Öre bogohöjo. ¹⁴Öre bogohöjamu uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na nasi sivue jöho majëhijajëjo. Röhu nasi jöho iae mae höjo. Rabëni hesi bëhoho na dinö'e jioromo rovodoho o dinö'e va'irodoho naro gavaje höjo. Jemë ého bogo gavaruje höjo. ¹⁵Jemëro ma-sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisëro bahijaruje höjo. Na bogo aho sisëroho bahijaje höjo. ¹⁶Röhu na

sisero bahi'i uehorovo'ibejöjo sareri'e jöho bogo uehorovo'i ma-mae
 ëibejöjo. Rabëni hesi bëhoho na bogo nasi sivuoho mevoromo jöho jövo'i
 na'o Vavue remö'ojadolu'o noro niö'iro mevoromo jöho majëhijarue
 höjo. ¹⁷Ëhesi jöho jemesi jögoru surire ave jöho jajivoromo uvë'e höjo: Ae
 niö'iehu mu garomo ajamirovoromo jöe gemuoho majëhijamu gavë'oho
 uvorejö: Jabeli jöho iae mae höjo. Ëhi jajivë'e höjo. ¹⁸Naro nasi jöho
 majëhijego nasi Vavue sa'are remö'ojadohuro hu'o nasi jöe gemuoho
 majëhijaje höjo. Ëhuni nasi jöho iae mae höjo. ¹⁹Mae höjamu uavareje:
 Röhu jasi Vavuoho dinö'e höjo. Dinö'e höjamu lesuro uëvadeje: Jemë
 na'o nasi Vavuohu'o bogo gövuaruje höjo. Jemë na ge'ibejarijëjo nasi
 Vavuohu'o ga'ibejarijëjo.

²⁰Iesuro God-are amo böromore hiromo God-ni suvuoro bahijarue
 osare jö röjëhijadevare evare ë jöho majëhijadeje. Majëhijamu aho hu
 bogo guduamo bava'reje hesi majaho bogo rovë'ero jië'ero.

**Iesuro uëvadeje: Naehu va'irodire jemë'o ë
 ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Ëhesi jöhoje.**

²¹Ëhi ë'ë'ero iae Iesuro jöe gö Jew rajoho majëhiromo uëvadeje: Naro
 öre gö va'ejöjo. Va'iramu jemëro nahevo'arujëjo. Nahevo'iramu röhu
 mu sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu naehu va'irodire ë
 ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ²²Bogo eni jëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro
 uarovareje: Huro uövuajëjo: Naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni
 jëvo'ajëjo. Hu diehi uöromo jövajëjo. Na hu anorovo'i jövajëjo. O diehi
 ë'iro jövajëjo. ²³Diehi ë'iro jövajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ave sa'are
 sisë'i raromaruje aribövie jëvo'i na aruhe döre jioromo ruvebijë'e jëvajëjo.
 Jemë ave sa'aho raje jëvo'i na bogo ave sa'a rajehu jevo'i dö raje jëvajëjo.
²⁴Ëhuni uëvajëjo: Jemë sisë'e jëvoromo vuovëvo'ajëjo. Jemë bogo
 ma uehorovevoromo uvë'oho: Nöröhu uëvaje ë aho hö uvë'oho sisë'e
 jëvoromo vuovëvo'ajëjo. ²⁵Vuovëvo'ajëjamu uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo
 javajëjo. Ja rahuo javajëjamu uëvadeje: Na aevoromo uëbe rovode ë aho
 jëvajëjo. ²⁶Jemesi mu sisë jöho aho'obëhe nasiriro jiajëjo jövo'irodoho.
 Röhu remö'ojade aehu uevamu hejode jöho na ëhuremu jövaje höjo sa'are
 raromaruje aribövioho jemëro hejöro rabëni hesi bëhoho remö'ojade aho
 jö maemu jövajëro jië'ero.

²⁷Ëhi uëvamu jaburo bogo avoho uehorovoromo uvareje: Remö'ojade hö
 uövuaje aho Vavuoho höjo. ²⁸Bogo ëhioho uvoruomamu Iesuro uëvadeje:
 God-are A Maho na banigojiomevoromo döre nugevë'iroho evare jemë
 avoho garomo uvo'a'arujëjo: Nöröhu uëvaje ë aho höjo. Evare jemë garomo
 uvo'a'arujëjo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu röjehijade
 jöhuremu jövaje höjo. ²⁹Remö'ojade ahuro bogo vuororemiromo va'i na'o
 hijaje höjo hu nimaje muoho naro majae ëhi vaejajego. ³⁰Ëhi uëvamu
 hegrovoo ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovareje.

Sisë hesi darugore raromaruoho Iesuhu jiovëho'i uvade jöhoje.

31 Jew rajo ioro'iorohuro Lesuare jöho mae uehorovamu gagorovo uëvadeje: Jemë nasi jö ejehonövë'oho nasi ijorajo mae jëvo'ajéjo.
32 Ëhi jëvo'iramu jö mahō ga'a'arujëjo. Jö mahō garomo ëhuro ijonöho i'u'e mu hesi uhure jëvajoho barëjëvo'i ma-sasohë'e mu hesi aharire jëvo'ajéjo. **33** Jëvo'ajëjamu uavareje: Iae ëhi höjo röhu no Abraham-are ujo ömo'ömëro javuël'ero avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo raromobe rovë'e javuajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo e'anuëjo: I'u'e mue jëvajoho barëjëvo'ajéjo.

34 Barëjëvo'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajéjo. Ae rahu sisë vaejaruoho mu sisë hesi uhure jioruomajëjo. **35** I'u'e mu vaemu vaejarue aribövihuro aganohu'o ma-jahuri raromo'i harihu ömo'ömohuro aganohu'o ma-iro'o iremu raromarue höjo. **36** Jemë i'u'e mu hesi uhure jëvamu Harihu naehu tugohëhë'oho ëhuro iae mu ma hesi aharire jëvo'ajéjo. **37** Iae na garomo uvajëjo: Jemë Abraham-are a uje jëvajëjo. Röhu nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni anego'ië'arujëjo. **38** Nasi Vavuehu röjehijamu gavode jöho naro jövaje höjo. A'i jemëro jemesi vavuehu uëvamu hejarije jöho ejahoromo ömaruje höjo.

39 Ömaruje höjamu uavareje: Röhu nosi aeko'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ömo'ömoho javuajëjo. Hesi ujoho javuajëjamu uëvadeje: Iae ëhi jëvajëjo röhu jemë Abraham-are ujo mae jëvo'ibejajo hulu mu ma vaejade ëhi jië'e mu mahō vae'ibejarijëjo. **40** God-hu uevamu hejode jö mahō majëhibe rovode höjo röhu jaruvoho jemëro na anego'ië'arujëjo. Abraham ëhi jië'e muoho bogo vaenövade höjo. **41** Jemesi vavuehu sisë'i ë'adëhi ëhi ë'arujëjo. Ëhi ë'arujëjamu uavareje: Asë'e no bogo öbiehu javuo'i God gemu nosi Vavuoho höjo. No hesi ujo mahuremu javuajëjo.

42 Ujo mahuremu javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ëhi uvarujëjo röhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi öriri rajehi'ibejarijëjo. Rabëni hesi bëhoho na God jiajire jioromo rovodoho aviae jevajëjo. Bogo nasi ma-rue'i God-ro na remö'öjamu rovode höjo. Röhu jemëhu bogo rajehijarujohuni ëhuni God bogo jemesi Vavuehu höjo. **43** Jemë rabëni nasi jö bëhoho bogo avoho hejarujëjo. Nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni ë'arujëjo. **44** Jemë jemesi vavu hesi agane gemuoho jëvajëjo. Röhu jemesi vavuoho Satan höjo. Jemesi vavuehu nimajëhi ëhi ömo'i nimaruje höjo. Ni'ilivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovë'e höjo. Hu ma-sareri'e jöemu uehorovajëro ëhuni hu jö mahō bogo ajamijaje höjo. Hu sareri'e jö jövë'iroho hesi muoho ëhi jië'ero ëhü'ero hu ëhi gemu muoho vaejaje höjo rabëni sareri'e mu hesi bëhoho hu jië'ero sareri'e jöhemu uehorovajëro jië'ero. Jemë'o ëhi gemuoho jëvajëjo. **45** Naehu jö ma jövajoho ëho bijönimoromo jemë nasi jöho bogo ma uehorovaruje höjo. **46** Di aho ja nasi sisë garomo huruoho'iranoho eni javajëjo. Nasi sisëho bogojië'ero

jemë huruoho'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Naehu jö ma majëhijajoho jemë rabëni nasi öriroho bogo maho uehorovevarujëjo. ⁴⁷God-are aganoho hesi jöho hejarue höjo. Röhu jemë bogo God-are agane gemuoho jëvë'ëro ēhu'ëro hesi jöho bogo hejaruje höjo.

**Iesuro uëvadeje: Abraham bogo rahadevaroho evaroho
naro hibe rovode höjo. Ëjöho Iesuhu jövadohoje.**

⁴⁸Ëhi uëvamu Jew rajohuro Iesu birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ëne javanovajëjo. Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. ⁴⁹Jiajëjamu uëvadeje: Satan-are aho nasi dëroho bogohöjo. A'l naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego döro jiaje höjo. Röhu jemëro nasi ihoho sisë vaejeharujëjo sa'aro jiehojöro. ⁵⁰Röhu nasi ihehu döro jioröhoho ého bogo naehu uehorovo'i a'l A Göhuro iae uehorovaje höjo. Ého uehorovoromo huro böröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo. ⁵¹Ave jöho na jö mae uë'lië'ajëjo. Ae rahu nasi jö ejehë'oho ijönöho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵²Bogo vuovëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avevejö'oho iae no gavaruoho Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovë'e höjo. Röhu jero uövuanuëjo: Ae rahu nasi jö ejehë'oho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵³Nosi aevö'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Na jero uvanuëjo: Na Abraham iosiramijë'e a böröme jevajëjo. O jö God-aro baeromo majahuinövade aribövioho vuovobe rovë'e höjo. Diehi jië'e aharo nimoronimorohë'i jövanuëjo. ⁵⁴Jövanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejöjo ého bëhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro nasi ihoho banigojiomehego döro jiaje höjo. Ëaho jemëro uvaruje höjo: God nosi Börömoho höjo. ⁵⁵Röhu jemë hu bogo gavë'e jëvajëjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na uë'ibejöjo: Na hu bogo gavaje hö uë'ibejöjo jemë jö sareri'e ae jëvajëhi na éhi jië'e ae jevo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo. ⁵⁶Jemesi aevö'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode maja ga'iröhohuni éhuni nimoroho avohade höjo. Nimorohë'ëro naehu hijode majaho iae hu gavamu dë sasohade höjo. ⁵⁷Dë sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuëjo. Hu mami gö gö'e guomadoho ja vadune aho'obëhe 50-ho bogo baejë'e javajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo. ⁵⁸Gavane höjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'lië'ajëjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho jevë'e jiade höjo. ⁵⁹Ëhi jövamu hejë'i vajami'irögoro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihiroë'ëro God-are amo börömoho nugo'i va'adeje.

Iesuhu nuni ramoramovë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

9 ¹Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisëréjëvë'ëro jië'ëro.

²Éaho ë hijamu gagorovo Iesuare ijomajo ömo'ömohuro uavareje: Tisa rahuare sisëro ëhuro nuni sisë'oho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'o jabiesi siséräjo. ³Éhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi sisëhuro o bogo hesi vëmu vavu'o jabiesi sisëhuro ëhuro nunoho siséräjade höjo. A'i siséräjade hesi bëhoho jemë ga'irarijego God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae ëhuni nuni sisë'oho jiade höjo. ⁴Aji maja jiajevare evare sa'are remö'özjade aehu nimaje muoho no vaenövo'ejarëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhoho bogo eni jio'a'ajëjo. ⁵Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

⁶Éhi uënugoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje. ⁷Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjo. Röhu Siloam nosi jöehu huotovë'oho nugöl'özjade jöhoje. Nu ano'oho egüëjamu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'oho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'ö rovadeje.

⁸Rovamu hesi amo rajohu'o a ioro'iorohu'o böviëni bise'ëni éninëmi'ego ganövë'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromo noeju ajamijöro éninamuinövade aho höjo. Na mae-ëjo. ⁹Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Éiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire éninëmijode aho jevajëjo. ¹⁰Éninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Éhi jië'oho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. ¹¹Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho egüëjamu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo. ¹²Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'lë höjo. Dinö'lë höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

¹³Éhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë aribövihuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jabiesirire va'areje. ¹⁴Röhu mami'e Iesuhu busasovë'e sa'a hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vae'i ma-nuharue majaho jiadeje. ¹⁵Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ego Pharisee aribövihuro jabu'o jöe gemuoho uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. Marëjahade höjamu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunire buejehamu naro va'oromo nu ano'oho egüë'ëro éhu'ëro mae uherihaje höjo. ¹⁶Mae uherihaje höjamu Pharisee aribövi ioro'iorohuro uvareje: O ë ahuro nunoho dadovahoromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Éhu'ëro ë aho bogo God-hu nugöl'özjamu rovë'e aho höjo. Bogo God-hu nugöl'özjamu rovë'e aho höjamu Pharisee a ioro'iorohuro uvareje: Iae éhi höjo röhu hu a sisë jio'ibejajo hu diehi'oromo éhi jië'e mu masijoho vae'ibejajo. Éhi uarovoromo Pharisee aribövihuro jöe gö gö

uehorovo'amareje. ¹⁷Jöe gö gö uehorovoromo urimo nuni sisë'e jiade aho röhu maho jöe majahromo uavareje: Jero uövuanuëjo: Huro nasi nunoho dadovehade höjo. Ëhi jië'oho ja uehorovanuoho hu diehi jië'e ae höjo. Diehi jië'e ae höjamu uëvadeje: Hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae höjo.

¹⁸Röhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramurom uövuaruëjo: Aevo'i nuni sisë'e jiadoho avevejö'oho gavajëromo ae uëvareje: Uëvego ave a hesi vëmu vavu'ohuro rue'irarëjo. ¹⁹Jabumë rovamu uëvareje: Na ave aho jemesi harihe höjo. Jemë uövuarije höjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Na mae o sarerëjo. Mae jië'oho diehi'lë'ero jaruvoho hu mae uherihajëjo. ²⁰Mae uherihajëjamu rue vëmu vavu'ohuro uëvareje: No gavaruoho ave aho iae hu nosi harihe höjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Ëjöho iae no gavaruëjo. ²¹Röhu rahuhu diehi ajamamu nuni dadovadoho no bogo gavë'e javuajëjo. Jue'io ua garego huro hesi jö'ëro majëhi'irajo hu bövie jiaje. ²²Röhu vëmu vavu'ehu ë jö uëvare hesi bëhoho jaburo ë Jew rajo masijoho juhuonëmijareje. Urimë'i ë a masijohuro jöe mevoromo ae aho'obëhe uëvareje: Ae rahu huruoho majahuiromo uövuë'oho: Böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu hö uövuë'oho ëhi jië'e aribövioho noro ahëvo'iramu ijönöho nosi osa börömoroho bogo rueromo God rajahinövo'aruëjo. Ëjöho uehorovoromo vëmu vavu'ohuro juhuonëmijareje. ²³Juhuonëmiromo ëhuni uëvareje: Ëaho bövie jiaje ëhuni jemëro hu ua garëjo.

²⁴Hu ua garëjamu hegorovo rue a masijohuro jöe nugö'øjareje urimo nuni sisë'e jiade ahuro vuonorö'ö rueröhego. Jöe nugö'öromo rovamu Iesuare jöho atoromo uavareje: God-are nunoro jöe ma-maemu jövego no hejarëjo. No gavaruoho ë aho a sisë höjo. ²⁵A sisë höjamu uëvadeje: Na'o bogo gavajëjo. Nani hu a sisë höjo o bogajo. Röhu jöe gemu iae na gavajëjo urimo nuni sisë'e jevadoho jaruvoho mae uherihevo'ego. ²⁶Ëhi uëvamu uavareje: Hu diehi'avade höjo. Hu diehi nunoho dadovahade höjo. ²⁷Dadovahade höjamu uëvadeje: Na mami'e uëvamu jemëro bogo ejeharije höjo. Rabëni röhu maho he'l niëgajëjo. Nani jemë'o hesi ijore ijore jijiho'i nëgo'ego o rabëni ue ge'i arijarujëjo. ²⁸Ue ge'i arijarujëjamu sivoromo uavareje: Ja ë ia hesi ijore ijore juvanue ae javajëjo. No bogajo. No Moses-are jögoru ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. ²⁹No iae garomo uvarue höjo: God-ro Moses jöe bojamamu majahuijade höjo. A'i ë a gö hesi bëhoho no bogo gavaruëjo. ³⁰Bogo gavaruëjamu rue nuni sisë'e jiade ahuro uëvadeje: Asë'e jemë diehi'oromo hesi bëhoho bogo gavaruje höjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade höjo röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ³¹No gavaruoho God a sisë jabesi jöho bogo ejëhaje höjo. O aehu God uehorovoromo huhu nimaje mu vaejë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro ejëhaje höjo. ³²Ni'l'i'ivadire jioromo ëhi ro avevejö'oho bogo hebe

rovë'e javuajëjo uvavamu: Vëmu dëre jioromo nuni sisë'e raharoho aëro nunoho dadovëhade höjo. ³³ God bogo nugö'ojego rue'ibejajo ëhi jië'e darugo'e mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo. ³⁴ Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vëmu hesi dëre jioromo mu sisëmu vaebe rovë'e javajëjo. Ëhi javajëjo röhü ja diehi'oromo jögoroho bojamuijanuëjo. Ëhi uanugoromo jabesi osa börömorocho rarovöl'öjamu va'adeje.

Ae gö dë vövöbajo'e ramoramovë'e raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

³⁵ Èrarovöl'öjamu va'ade jöho aëro atamu Iesuro hejadeje. Heromo ë aho birohoromo uavadeje: Na ja God-are A Ma hesi öriroho mae uehorovanuëjo. ³⁶ Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Röhü God-are A Maho rahuo höjo. Uevego na hesi örire mae uehorovöjo. ³⁷ Mae uehorovöjamu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mami'e gavane höjo. Röhü aviavejö'e ja'l jöe jövajëjo. Iae na jevajëjo. ³⁸ Na jevajëjamu uavadeje: Bada naro jasi örire mae uehorovavajëjo. Mae uehorovavajëromo ague aho hiromo rajahijadeje.

³⁹ Rajahijamu Iesuro uëvadeje: Naro sa'are rovode höjo mae o sisë aribövie mevëvo'irodëni. Nuni ramoramoe aribövioho nune dadovëho'i ma-döhemu nuni ma'e aribövioho nune tugohëho'irodëni ëhuni sa'are rovode höjo. ⁴⁰ Ëhi uëvamu Pharisee a ioro'iore bëhire raromarohuro ë jöho heromo uavareje: Na ja nosi jöho jövoromo ë'anuëjo. No bogo nuni ramoramoe ariböviehu javuajëjo. ⁴¹ Javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë nuni ramoramoe'je jëvo'ibejajo jö sisëho bogojëvo'ibejajo. Röhü jemë éma uvaruje höjo: Iae no mae gavarue höjo. Ëhuni jemesi sisëho iae jëvajëjo.

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

10 ¹ Iae Iesuro uhu'e uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sheep jabesi amore va'ië'iroho bogo ojoroho va'li buoru iromaroho ruahoromo va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëhi jië'e aho anano'e vajiohu'ae höjo. ² O ae rahu ojore va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëho sheep muebe'amaje aho höjo. ³ Sheep muebe'amaje aho sheep amore va'ia'amu gavë'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jiovahego ë va'aje höjo. O sheep-ohuro hesi huëho heruomajë höjo. Hejego hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromo sö ujuohoromo va'o amonö höröjaje höjo. ⁴ Sö ujuoho va'o barënugoromo evare jabesi nuninö va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomajë höjo hesi huëho heruomajëro jië'ëro. ⁵ A ioro'ioro jabesi huëho bogo hejarüëro jië'ëro jabesi ijoroho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajëjo. ⁶ Èjöho Iesuro uhu'e uëvamu ë jö hesi bëhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a maho hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷ Bogo avoho hejë'ëro Iesuro uëvadeje: Ave jöhu'o na jö mae uë'ië'ajëjo. Na sheep-ehu va'oruomajë ojoho va'ëne jevajëjo. ⁸ Urimo rueruomade

aribövioho anano'e vajiohu'e a va'ëne jëvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumë bogo ejëhare höjo. ⁹Na ojo va'ëne jevajëjo. Ae rahu nasirire ruaho rovë'oho maro jioromo'ajëjo. Maro jioromo ruaho rueromo osare jioromo ruaho va'oromo va'orahonö ioho birohoromo ue'aho'aruëjo. Ëhi gemu ë'onövo'aruëjo. ¹⁰Röhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje höjo vajiohëro ujuoho'i bijuëmo'i ijumo'amо'irovo. Naro rovode höjo nasi sheep ömo'ömohuro i'ovoromo ma-maro raromoröhego.

¹¹Sheep muebe'amaje a maho na jevajëjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje höjo: Naehu sheep jabiesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹²O ma-moniemu nimoromo ae gö hesi sheep muebejahaje aho ého bogo sheep jabiesi vavuoho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ero ga'iröhe vörö'e mioho rovamu gavë'iroho sheep-oho rëmë'öromo ju'ebiromo va'aje höjo. Ju'ebiromo va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoromo arua anumiae va'aje höjo. ¹³Amo a hesi sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo huëho baejëvaje höjo. Ëhu'ëro huruomaje höjo. ¹⁴⁻¹⁵A'i na sheep muebe'amaje a maho jevajëjo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajëhi ëhi naro nasi sheep-oho ga'amaje höjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje höjo. Ëhi jië'ëro naehu sheep jabiesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹⁶Röhu sheep ioro'ioroho iae jevajëjo. Jabumë ave sheep amorocho bogo raromarue höjo. Bogo raromaruoho jabu'o söjëvo rue'ejöjo. Rueromo jöe majëhi'iramu ejehonövo'aruëjo. Ëhu'ëro jië'ëro sheep aho'obëhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jevo'ajëjo.

¹⁷Vavuehu na rajehijaje hesi bëhoho naro guomorovo'ejöjo i'ovoromo röhu maho hi'irodëni. ¹⁸Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajëjo. Naehu bojamirovamu anegamu guomevë'oho iae mae höjo. O ajamirovoromo i'ovoromo röhu maho hijë'oho ëhu'o iae mae höjo ëhi guomoromo röhu maho ri'ö'irodoho nasi Vavuohuro uevamu hejë'ëro jevë'ëro.

¹⁹Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajohuro röhu maho jöe gö gö uehorovareje. ²⁰A ioro'ioroho aho'obëhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro simane sisë'i uehorovoromo jövajëjo. Jemë rabëni hesi jöho hejarujëjo. ²¹A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jö jövajoho bogo Satan-are a hesi dëroho abuejë'ëro jöho jövajëjo. Ëhesi bëhoho Satan-are a sisëhuro nuni sisë'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ëhi atoruomadeje.

Jew rajo ariböviehu Iesuare örire bijönimoruomade jöhoje.

²²Iae Jerusalem amore maja börömoho rovadeje. Ëmaja börömo hesi bëhoho Jew rajo ömo'ömohuro uehorovoromo uvonövareje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo börömo hesi ojoho jiovoromo God-are

örire ma-ioro'ioremu bojamare höjo hesi baeröhego. Ëmaja börömoho runoni majae jië'iro evare rovadeje. ²³Ëmaja börömoho rovamu Iesuro God-are amo börömo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje. ²⁴ Juvamu gagorovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruë numë riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jö subivahuanuoho vuonugo'iramu ëhuro bogo dadivavuo'ajëjo. Ma-sama'e majahuijego hejarëjo. Na ja böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo o bogajo. ²⁵ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo. Röhu jemë bogo ma uehorovevaruje höjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje höjo jemëro ë muoho garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö iae a mae höjo. ²⁶ Röhu jemëhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bëhoho jemë bogo nasi sheep-oho jëvajëjo. ²⁷Nasi sheep-ohuro nasi huëho heromo ejehoruomego naro jabumë gëvaje höjo. Gëvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje höjo. ²⁸Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajëmego ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. Ëhul'ëro jië'ero jabumë bogo mae bogo sisëroho va'oruomo'ajëjo. O nasi övo döre raromaruoho aho bogo baeniehi'aruëjo. ²⁹Nasi Vavue jabumë baejëvoromo nasi örire bojemade ahuro aho'obëhe iosirëmijë'e höjo. Ëhuni Vavu hesi övo döre raromaruoho aho bogo baeniahi'aruëjo. ³⁰Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjo.

³¹ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjamu hegorovo Jew rajohuro urimo munëhu vajami'ië'aroho röhu maho munëho ujuohareje vajami'irovo. ³²Munëho ujuohamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obëhe vae'amamu gavarije höjo. Di mu vaejamu gavarijohuni munëho vajemi'ië'arujëjo. ³³Munëho vajemi'ië'arujëjamu uavareje: Bogo mu ma hesi jöenioho munëho vajami'ië'arujëjo. A'i jero God-are ihoho ijumo'ego ëhuni ë'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. ³⁴Ijumanuëjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvajëjo. ³⁵Ëhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'ioremu jioröhé jöho höjo. Ësurire jajivoromo uvë'e höjo: God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo. ³⁶Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejavoromo sa'are remö'öjamu rovë'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni uevarujëjo: Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe jevajë uövuanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Ëhi jië'oho bogo maehu höjo. ³⁷Röhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje höjo o bogo vaejaje höjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'oho nadi maho uehorovevorëjo. ³⁸Röhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje höjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'arujëjo röhu nasi muoho ëhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade höjo. Jemë ëhi uehorovë'oho ëhuro avoho

ga barëromo uvo'a'arujëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jio'i naro
Vavu hesi dë vövöbajo'ere jiaje höjo.

³⁹Ëhi jövamu heggorovo rueho jaburo röhu maho Iesu guduamo'ië'areje.
Guduamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰ Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu
aevoromo bapataeto vaejëvadire ë va'o hijadeje. ⁴¹ Va'o hijamu gagorovo
ae aho'obëhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e
mu masijoho vaenövade höjo. Röhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu
hejaroho ë jöho aho'obëhe iae mae uövuade höjo. ⁴² Ëhi uarovoromo ae
aho'obëhe Iesu ë öri ari'ere mae uehorovoruomadeje.

Lazarus guomade jöhoje.

11 ¹Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore
hijadeje. Röhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabesi amoho
gemuoho jiadeje. ²Röhu Mary hu majae ijönö hiromo Badare hörure ridi'e
jovehu otehodivoromo simano uehu uhijaho'iröhe magonahoho jiadeje.
Amo ë magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hijadeje.
³Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugölöromo Iesu uavareje: Bada
jaehu huë baejanue aho guomo guome baejë'e höjo. ⁴Guomo guome
baejë'e höjamu heggorovo Iesuro uëvadeje: Ëguomo guomo baejade hesi
bëhoho hu bogo ioro'ioremuoho guomo'irögöro God-are ihoho döro
jiöröhego. Hu guomo guome baejë'ero ëhu'ero God-ro ajemi'iramuhesi
Harihe nasi ihohu'o dö maro jio'a'ajëjo. ⁵Röhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o
Mary'o jabesi ma'ine Lazarus'o ëhi dë vövöbajo'ere aho'o uehorovëvadeje.
⁶Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejë'e hö uavamu heromo
bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus gal'irögöro ëhi hijamu majae niö'i
barëjëvadeje.

⁷Majae niö'i barëjëvamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje:
Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arëjo. ⁸Val'arëjamu ijorajoho
jaburo uavareje: Tisa iae mae höjo röhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja
munéro vajami'ie'are höjo. Ëhi jië'oho ja rabëni ë sa'aroho vuonorö'ö
va'ie'anuëjo. ⁹Val'ie'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho aji majaromëro
jië'ero va'ejöjo. Jemë'o uehorovohëjo. Majae höröromo hour aho'obëhe
12 barëjego evare beva'aje höjo. Ëhu'ero ae rahu majale jijihë'oho ave
sa'ae aho'o hesi ajire jijihoromo ehuro bogo biberovarue höjo. ¹⁰O vahi'e
jijihë'oho ajojo bogojëvë'ero ehuro biberovarue höjo. ¹¹Ëhi uëromo
ijönö uëvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus niavë'e höjo. Ëhuni na
va'oromo io'ejöjo. ¹²⁻¹³Io'ejöjamu hesi ijorajoho jaburo uvareje: Nani
Iesuro uöromo ë'ajëjo: Lazarus ma-niavajë uövuajëromo uavareje: Bada
hu niavë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo ëhioho uë'i a'li uëromo
ë'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo. ¹⁴Ëhuni Iesuro huruoho majëhiromo
uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo. ¹⁵Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni

ëhuni jemesi jöëni nimorohajëjo ëhuro jemëro nasi muoho garomo mae uehorovo'irarijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo. ¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijorajo ioro'ioroho uëvadeje: Go va'ohego no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

**Iesuhu vuovë'e aribövi ajëmego i'ovoromo ri'öromo
mae raromarue jö Iesuhu jövadohoje.**

¹⁷ Ëhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uvavamu: Lazarus mami'e guomamu guavaroho majae ëhi niö'l ëhi niö'l barëjë'e höjo. ¹⁸ Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jië'ëro 3 kilometre rabu'e jiadeje. ¹⁹ Ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem jioromo Bethany rovë'ëro ë raromareje Martha'o Mary'o jabiesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejarooho sanuëmiröhëro.

²⁰ Ëhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjamu hegorovo osare jioromo höröromo Iesu birohol'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro ëhi osare hijadeje. ²¹ Hijamu Martha-ro rueromo Iesu birohoromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ²² Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu jaruvochu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu ua gavë'oho iae ajami'ajëjo. ²³ Ajami'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'l a'ajëjo. ²⁴ Ri'ö'l a'ajëjamu Martha-ro uavadeje: Iae na garomo uvajëjo: Ijo tugohol'i rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'örüomo'iramu hu'o ri'ö'l a'ajëjo. ²⁵ Ri'ö'l a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromo mae raromo'irarije darugo hesi bëhoho na jevajëjo. Ëhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromo mae raromo'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo. ²⁶ Ae rahu i'ovoromo raromoromo nasi örire ma uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu raromo'aruëjo. Na ja ë jöho mae uehorovanüëjo. ²⁷ Mae uehorovanüëjamu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Böröme namiromo ajamui'irane aho God-are Harihoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranego God-hu uövuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

²⁸ Martha-ro Iesu ëhi uanugoromo va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejöro. ²⁹ Ruejöro uvajëjamu hejë'i ma-burëro ri'öromo Iesu birohol'i va'adeje. ³⁰⁻³¹ Ma-burëro ri'öromo Iesu birohol'i va'amu gagorovo Jew raje Mary'o osare raromoromo sanuamijarohuro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromo rihicomareje. Rihicomamuu Iesuro amo maroho bogo rue'l Martha-hu birohadire ë hijë'ëro Mary-ro ë birohol'i rovadeje.

³²Rueromo Iesu garomo hesi bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ³³Éhi uaromo nivamu Jew raje hu'o gemu mae rovarohu'o nivoruomamu gëgorovo Iesuro hesi dë vövöbajo'o uhure hara'uoromo vavaenimo avohadeje. ³⁴Vavaenimoromo uëvadeje: Jemë sinoho dinö'e bamarije höjo. Bamarije höjamu uavareje: Bada rueromo gavëjo. ³⁵Rueromo gavëjamu Iesuro nivadeje. ³⁶Nivamu gagorovo rue Jew rajohuro uarovareje: Aroriaho gahëjo. Hu Lazarus-are örire hesi dë vövöbajo're bogo bisemuoho uehorovë'ero ëhuni nivajëjo. ³⁷Nivajëromo ae göëro göëro uvareje: Ëahuro nuni sisë'e aho ajamamu marëjade höjo. Ëhuni nani huro Lazarus mami'lë ro ajami'ibejajo hu bogo guomo'ibejajo.

Iesuhu Lazarus ajamamu guomoromo i'ovoromo ri'øjade jöhoje.

³⁸Éhi uarovamu hegorovo Iesuro röhu maho hara'uoromo vavaenimamu sino bamarire va'adeje. Va'oromo gavadeje juju gagoho munëro tugohë'e jiamu. ³⁹Tugohë'e jiamu gagorovo uëvadeje: Munëho rori'o bava'ohëjo. Bava'ohëjamu guomë'e a hesi ma'ine Martha-ro uavadeje: Bada iae éhi höjo röhu majae éhi niö'i éhi niö'i barëjë'ero jië'ero usihövajëjo. ⁴⁰Usihövajëjamu Iesuro uavadeje: Iae éhi höjo röhu na mami'e uavode höjo: Jaehu mae uehorovë'oho God-are aji maho ga'a'anuëjo. Naehu uavode jöho na ja ého uehorovanuëjo o bogajo. ⁴¹Éhi uavamu hegorovo rueho jaburo munëho bava'areje. Bava'amu Iesuro sioroho garomo uavadeje: Apo naro jasi örire huë mae uavajëjo rabëni jero nasi jöho ejehë'ego. ⁴²Iae na garomo uvajëjo: Jero majae éhi ejehanue höjo. Röhu naro ave jöho uavajëjo arue aribövi jabesi jöëni ëhuro jaburo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugöl'ëjamu rovade höjo. ⁴³Éhi uanugoromo ma-darugo'o uvadeje: Lazarus va'orahonö hörö rovëjo. ⁴⁴Hörö rovëjamu guomamu bamare ahuro i'ovoromo hesi övo höru'oho nu ano'oho niögëro muoho taemo'amë'e juju gagore jioromo hörö rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Niögoho jiovahohego va'ajo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'iro jö atare jöhoje.

⁴⁵Éhi'amu Jew raje ae aho'obëhe Mary ga'i rovarohuro gavare Iesuro Lazarus éhi ajami'ego i'ovoromo ri'øjamu gagorovo hesi örire mae uehorovareje. ⁴⁶A ioro'iorohuro bogo ma uehorovo'i va'oromo Pharishee aribövioho huruoho majëhiromo uëvareje: Iesuro éhi jië'e muoho vaejade höjo. ⁴⁷Éhi majëhijamu hegorovo priest masijohu'o Pharishee ömol'ömohu'o ého jaburo Jew rajo a masijo ioro'ioroho uëvareje: Gagovohego no jöe mevarëromo gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ejarëjo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo. ⁴⁸Éhi jië'e mu masijoho vaemu noehu bogo tugohë'oho ae aho'obëhe

hesi örire mae uehorovoruomo'ajéjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome aribövihuro rueromo nosi amo börömohu'o sa'ahu'o ijumavuo barë'ajéjo. ⁴⁹Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabo'o jiadeje. Evare vaduniroho hu priest böröme namijë'e jiadeje. Ëahuro ri'öromo uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avoho gavarujëjo. ⁵⁰Jemë diehi'oromo bogo uehorovarujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho ëhuro jemë marëjëvo'ajéjo. Ëhi jië'oho nosi sa'aho aho'obëhe bogo barëjavuo'ajéjo. Caiaphas-ro ëhi jövadeje. ⁵¹Ëjöho bogo hesi éma jövo'irögoro evare vaduniroho hu priest böröméro jië'ëro ijonö jioröhe jöho God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruoho majëhijë'oho Iesu guomo'a'ajéjo Jew raje aho'obëhe ajëmi'iröhëro. ⁵²Röhu bogo Jew rajo jabesi jöëni ëhemuoho guomo'i a'i guomoromo ëhuro God-are aboji harihu'e aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho gemuoro gagovo'iröhego Caiaphas-ro jö bëhoho bogo uehorovë'e ëhi ma-jövadeje. ⁵³Iesu guomoröhe jöho ëhi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovareje hu anoröhëro. ⁵⁴Ëhi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'i va'adexe. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae hijadeje.

⁵⁵Hijamu Jew rajo jabesi maja börömoho dunovadeje. Maja börömo hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. Émaja börömoho dunovamu ae aho'obëhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem amo börömore iojiomareje Moses-are jögoroho ejahoromo jabesi sisëho avohorovo'i sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni. ⁵⁶Iojiomoromo Iesu nahoromo God-are amo börömore gagovoromo uarovareje: Jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë uehorovarujoho Iesu sörö börömoroho rue'a'ajéjo o bogajo. Nani bogajo. ⁵⁷Röhu mami'e priest masijohuro Pharisee ömo'ömohuro ae aho'obëhe jöe bojëmiromo uëvareje: Iesu dinö'e hijajoho ae rahu gavë'oho ro huruoho majahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarëjo.

**Magónaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuare
hörire otehodivade jöhoje.**

12 ¹Ijonö majae aho'obëhe 6 barëjego God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rue'iröhoho jiadeje. Rue'iröhoho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ë ajiomadeje. Lazarus guomamu Iesuhu ajamamu ri'özade aho jiadeje. ²Amo Iesuro ë ajiomamu aribövihuro i harihe avohoromo Iesu bojamijareje. Bojamiromo Martha-ro ajëmiromo ie ilimémamu Lazarus-ro ie i'i Iesumë'o ro hijadeje. ³Ëhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bövie barovadeje. Osoho bogo jovo'oho buaröhë'e ma-oso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Ëosoho Mary-ro barueromo Iesuare höru döre otehodivoromo simano uohuro höroho uhijahadeje. Uhijahamu ridohuro osae aho'obëhe

rumorovo barëjadeje. ⁴Rumorovo barëjamu Iesuare ijomajo ömo'ömoho ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromo a jabisi övore bojëmi'iröhe ahuro uëvadeje: ⁵Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo 300 kina rabu'e baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. ⁶Ëhi uëvade hesi bëhoho Judas Iscariot-ro bövi bise'o rumo'e aribövihunioho bogo uehorovoromo jövo'i a'i vajiohu'e aëro jië'ëro ëhi jövadeje. Ëhesi bëhoho huro Iesumesi moni'e esöho muebenövadeje. Muebejë'i gö vajiohëro baenövadeje. Vajiohëro baenövë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjo. ⁷Bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogave magonahoho vavaenoho bojamil'iranëjo. Huro nimade höjo osoho avoho mueberomo guomevego otehodegoromo guavevo'iröhëni. ⁸Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë'o jiemu jioruomo'i na bogo jemë'oho hiemu hil'ejöjo. Ëhuni hu iae mae otehodegade höjo.

Jew rajo priest masijehu Lazarus ano'i jö atarohoje.

⁹Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'o gemuore hijajë uvamu hegorovo rueruomadeje Iesu ga'irovo. Röhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irögoro Lazarus'o ga'i rovareje Iesuro ajamamu i'ovë'ëro jië'ëro. ¹⁰Lazarus ga'i rueruomaje jöho hegoro priest masijohuro jöe mevoromo uarovareje: È'ego Lazarus'o ano'irarëjo. ¹¹Lazarus ano'i atare hesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe uvareje: Iesuro Lazarus mabëhe ajamijade höromö priest masijo jabisi jöho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ëhuni ano'i atareje.

**Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavë'i aehu
mabëhe rajahiruomade jöhoje.**

¹²Ëhi'amu nérö sörö i'i rovare aribövioho aho'obëhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajëjo. ¹³Rojomajëjamu hegorovo ijo rude ujuohoromo Iesu biroho'irögoro uvobe va'oromo uvoruomadeje:
God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Israel rajo nosi börömoho mabëhëjo.

¹⁴Ëhi uvoruomamu Iesuro donkey harihe baeromo hesi döre ajio hijadeje. Donkey döre hijego Jerusalem amo rajehu garuomo'iröhe jöho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje:

¹⁵Zion rajomë nadi juhuonivo'i arueho gahëjo.

Jemesi börömohuro donkey harihu döre hiromo rovajëjo.

Ëhi jajivë'eje. Röhu mami'e God-are surire jajivadëhi Iesuro ëhi è'adeje.

¹⁶Urimoho Iesuare ijomajo ömo'ömohuro è surire jö hesi bëhoho bogo avoho uehorovareje. Röhu ijönö Iesuro döre ajiomoromo aje baeromo

böröme namijamu evare ё jöho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Iesuare jö God-are surire jajivarëhi no hesi örire éhi vaejahare höjo.

¹⁷Röhu ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomade hesi bëhoho urimë'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munë gagore jioromo hörö rovamu evare ae aho'obëhe Iesu'o raromoromo ё muoho gavareje. Gavë'ëro ё jöho majëhibe jijihareje. ¹⁸Ëbëhi'e mu börömo hesi jöho majëhijamu hejë'ëro ëhuni ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomadeje.

¹⁹Iesu biroho'i rueruomamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro uarovareje: Jemë'o gahëjo. Éa hesi mu tugohë'oho bogo eni javuo hesi höjo. Iae ae aho'obëhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajëjo.

Greece sa'a rajo a ioro'iorehu Iesu ga'i nimoruomade jöhoje.

²⁰Ëhi'amu ae aho'obëhe Jerusalem rojomamu Greece raje ae gö gö jabu'o rojomareje sörö majaho rovego God rajahi'iröhëro. ²¹Rojomoromo Philip ga'i rovareje. Philip hu Galilee sa'a raje Bethsaida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromo uavareje: No naguajëjo Iesu ga'irovo.

²²Ëhi uavamu hegorovo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ё jöho Iesu majahijareje. ²³Majahijamu Iesuro uëvadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo.

²⁴Ave naehu ё'irode jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Éhesi bëhoho iae jö mae ma-gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromo sisérë'ajëjo. Sisérëjë'ëro éhu'ëro tögmoromo égovoromo baje aho'rae'amo'ajëjo. Bogo sisérë'ibejajo éhi ma-gemu jio'ibejajo. Sisérëjë'ohuro éhuro bogo sivuoho jio'i aho'jio'amo'ajëjo. Na éhi sisérëjevo'iramu éhuro ae aho'gemuore jio'a'ajëjo. ²⁵Ae rahu jabiesi sinohemu uehorovë'oho ijumorovarue höjo. O ave sa'are raromoromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'oho éhuro ioro'iore gemu raromo'aruëjo. ²⁶Ae rahu nasi mu vae'i nimë'oho nasi ijore ijore jijiharuëjo. Na dinöle hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ё raromonövo'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'oho nasi Vavuohuro jabiesi ihoho döro bamoa'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö hulu jövadohoje.

²⁷Avevejö'oho na dë vövöbajo'ere vavaenegavajëjo. Éhuni na diehi ua'ejëjo. Na na ua'ejëjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugohethego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo éhioho ua'ejëjo rabëni na ё vavaenoho bae'i rovë'ëro. ²⁸Ëhuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'i ua'ejëjo: Apo jasi aji'e muoho röjëhijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme höjo. Jasi ihoho böröme hö uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mami'e nasi aji'e muoho röjëhijë'e jevajëjo. Röhu maho röjëhi'ejëjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme höjo.

²⁹Ëhi uvavamu hegorovo ae aho'obëhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O

aneraëro Iesu jöe majahromo uvavohijajo. ³⁰Ëhi atoruomamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëjö uvavamu hejarijoho bogo nasi jöenioho uvo'i jemesi jöeni uvade höjo. ³¹Jaruvoho ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro ruahö'lirögoro ë'ajëjo. ³²Na sa'are jevajoho aehu banigojiomevë'oho evare naro ae aho'obëhe rinëgo'iramu nasinö rueruomo'ajëjo. ³³Aehu hu banigojiomo'iröhe jö majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ëhi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejëjo. ³⁴Ëhi uëvamu hegоро rue ariböviohuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuanuamu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'i ma-ioro'ioremu hi'a'ajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ero ja guomo'i uvanuëjo. ³⁵Guomo'i uvanuejamu hegоро Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiromo ajivëvo'ejëjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihorëjo ëhuro bogo ramoramovëvo'iröhe höjo. Ramoramore jijihë'oho öroho sidövëvo'ajëjo. ³⁶Ëhi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijavevaro evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovevë'oho aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo gurihirovoromo dirö'o göro hijadeje jaburo gajöeni. Ëhi'adeje. ³⁷Urimo Iesuro Jew rajohu'o hiromo bëhi'e mu masije aho'obëhe jabiesi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabuméro hesi öriroho bogo maho uehorovareje. ³⁸Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu maminö gö'e jajivadëhi ëhi jioröhego ëhuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje:

Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo.

Badare darugo'e mu hesi bëhoho rahuro avoho gavë'e höjo. Isaiah-ro ëhi jajivadeje ijonö jioröhego. Huhu jajivadëhi jaburo ëhi ë'oromo Iesu bogo ma uehorovareje. ³⁹Iesu mae uehorovo'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvade hesi bëhoho Isaiah-ro ave jöhu'o surire uhunö'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

⁴⁰God-ro uvajëjo: Naro jabiesi nunoho tugohëhoromo

uehoroho ijumëhë'e jevajëjo

ëhuro nunoho ramoramovëvoromo uehoroho bogojëvoröhego.

Uehoroho bogojëvego bogo huotorovoromo nasi öriroho bogo rovego
naro bogo i'ovëvego bogo mae jëvoröhego.

⁴¹Isaiah-hu ëhi jajivade hesi bëhoho huro uehore God-aro baeromo Iesuhu baeröhe ajoho garomo huhu vaeröhe jöho jövadeje. ⁴²Iae a ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje röhu a ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo röhu

uvareje: Pharisee ömo'ömohuro uö'a'aruëjo: Iesu mae uehorovarujohuni God rajahijarue osaroho nadi ijoroho ruerë uö'a'aruëromo ehuni Pharisee juhuonëmiromo Iesu mae uehorovare jöho subivëhareje. ⁴³ Uvareje: God-hu no rajahui'iröhoho ého ma-jianovo'i aehu no rajahuijaruoho iae mae höjo.

Iesuhu majëhijade jö bijönimë'ohuro sisëro va'iröhe jöhoje.

⁴⁴ Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu na mae uehorovevë'oho bogo nasi öriroho gemu uehorovevo'i sa'are remö'öjade ahu'o mae uehorovarue höjo. ⁴⁵ Ae rahu na gevë'oho sa'are na remö'öjade ahu'o gavarue höjo. ⁴⁶ Naro sa'are rovë'éro aho'o ajivëvaje höjo ehuro ae rahu na mae uehorovevë'oho è aribövioho bogo ramoramoroho raromoröhego. ⁴⁷ O ae rahu nasi jö heromo bogo ejehë'oho na bogo jabiesi jöho mevoromo sisëroho bamëvo'ejöjo. Sa'ae aho'o bogo sisëroho bamëvo'i maro bamëvo'i rovode höjo. ⁴⁸ Röhu na'o nasi jöhu'o bijönimë'oho sisëre va'iröhe bëhoho iae jiajëjo. Bëhoho ého naehu majëhibe rovode jöho höjo. Hujeji ijo tugoho'i majaho rue'iramu è jöho bijönimë'éro éhu'éro sisëro va'a'aruëjo. ⁴⁹ Rabëni hesi bëhoho naehu majëhibe rovode jöho bogo nasi éma jövo'i Vavue sa'are remö'öjadohuro jöho bojemijade höjo naro éhuremu jövo'irodego. ⁵⁰ Röhu naro garomo uvaje höjo: God-hu bojemijade jö aehu ejahë'ohuro ehuro ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. Éhu'éro jië'éro naehu jövaje jöho Vavuehu uevadëhi iae éhi gemuoho höjo.

Iesuhu hesi ijomrajo ömo'ömo jabiesi höru hitahi u'ovëhade jöhoje.

13 ¹iae God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho nérëhi jio hesi jiadeje. Nérëhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi örire va'irode majaho iae rovë'e höjo. Röhu hesi aribövi mahave sa'are raromaruoho mami'e dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvobe rovadoho bogo vuonugo'i uehorovëvobe va'adeje éhi ma-guomoröhego.

² Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijönimarue a jabiesi övore bojëmi'iröhego. Éhi jië'éro Iesu'o hesi ijomrajo jabu'o raromoromo i harihe ue'ahareje. ³ Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuhuro daruge aho'obëhe nasi övoro bamehë'e höjo. Na God-arire jiomrajo rovodoho hesi örire vuonorö'ö va'ejöjo. ⁴ Hesi örire vuonorö'ö va'ejöromo Iesuro ie ijë'éro ril'öromo döre niögoho jijöromo uhirovarue niögoho dë'ahore muohorovadeje.

⁵ Muohorovoromo jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijomrajo jabiesi höroho egüehoromo muohorovade niögoho baeromo höroho uhijëhadeje. ⁶ Éhi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uvadeje: Bada na ja nasi hörohu'o eguehonëjo. ⁷ Eguehonëjamu uvadeje: Naehu ömaje hesi bëhoho jaruwoho ja bogo gavanuëjo. U'emu ga'a'anuëjo. ⁸ Ga'a'anuëjamu hegrovoo Peter-ro uvadeje: Nasi höroho

bogo egueho'anuëjo. Bogo mae bogajo. Bogajamu uavadeje: Naehu jasi höru bogo eguahë'oho ijönöho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajëjo. ⁹Javo'ajëjamu hegorovo Simon Peter-ro uavadeje: Ëhi jië'e jiaje nadi höremuoho egueho'i a'i övohu'o simanohu'o éhu'o eguehëjo. ¹⁰Eguehëjamu Iesuro uavadeje: Rabëni övoho simanoho eguahojörajo. Bëhoho bogohöjo. Ae rahu jabesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barëjë'oho röhu maho bogo eguoruomo'i jabesi hörohemu eguonövo'aruëjo. Röhu jemesi sisëho mami'e u'ovëhë'éro mae jëvajëjo. Mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo. ¹¹Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho huro garomo uvadeje: Judas-ro na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'ajëjo. Ëhuni uëvadeje: Jemë mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo.

¹²Ëhi uëromo ijomu jabesi höroho eguëhonugoromo niögu jijö bamadoho röhu maho ba'amoromo va'o hesi röhore hinugoromo uëvadeje: Naehu jemesi örire ömode mu hesi bëhoho na jemë gavarujëjo o bogajo. ¹³Bëhoho iae na majëhi'ie'ajëjo. Jemëro uevaruje höjo: Tisajo o Badajo. Iae mae uevaruje höjo na ëhi jevë'ego. ¹⁴Na jemesi Bada'o Tisa'o jevajëjo röhu na bogo uvode höjo: Böviëro jevë'éro höroho bogo eguëho'ejö uvo'i ma-eguëhode höjo. Ëhuni jemë'o nadi bövie javuajë uvo'i göëro göho huë baerovoromo höroho eguahorovorëjo. ¹⁵Ëhesi bëhoho naro mu mae röjëhijë'e jevajëjo ëhuro naehu jemë ajëmijodëhi jemë'o ëhi huë baerovoromo ajamirovo'irarijego. ¹⁶Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Mu aribövihuro o anue jijiharue aribövihuro jabesi a börömoho bogo iosiramiromo masije riravarue höjo. ¹⁷Ëjöho mae jio'ego jemë iae gavarujëjo. Ëhuni nadi na iosiremiromo uvorëjo: No masijëro javuë'éro aho bogo ajëmi'ejarë uvo'i ma-ajamirovorëjo. Ëhi eë'ë'oho huë mae jëvo'ajëjo.

¹⁸Huë mae jëvo'ajë uëvaje jöho ëho bogo ae aho'obëhe jemesi jöho uëromo eë'ajëjo. Jemë diehi jië'e aribövie baejëvodoho iae na gëvaje höjo. Mami'e God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Na'o gemu mae i ijajohuro huotorovoromo na'o muorovo'i nimade höjo. Ëhi jioröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi jië'e mu sisëho jio'a'ajëjo God-are surire jöho bogo bejajero jië'éro. ¹⁹Ëmu sisëho bogo vejö'oho jio'i u'emu jio'a'ajëjo. Röhu aviaejo'e uëvajëjo jemëro ga'irarijego ë mu sisëho rovego garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö jiemu jiaje A Börömoho höjo. ²⁰Röhu ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Naehu rëmö'löjego rovarue aribövihuro ae rahuhu ë aribövi rajëhiromo baejëvë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejëvë'oho ëhuro remö'löjamu rovode ahu'o rajahiuomaje höjo.

Judas-hu Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadahoje.

²¹Ëhi uëromo hesi dë vövöbajo'ere huë vavaene böröme baejadeje. Huë vavaene böröme baeromo ma-sama'e majëhiromo uëvadeje: Ave jöho na

jö mae uë'ië'ajéjo. Jemesirire jiaje ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. ²²Éhi uëvamu hegorovo hesi ijomajohu jaburo nuniro garoro garoro baeromo uvareje: Rahuare jöho uöromo é'ajéjo. ²³Röhu Iesuare ijoraje ae gemuëro Iesuare bëhi mare hijë'e jiadeje. Iesuro è aho hesi dë vövöbajo'e aho'o rajahinövadeje. ²⁴Éaho Iesuare bëhire hijë'e jiamu Simon Peter-ro è a hesi örire uvenëro uavadeje: Ua gavëjo: Rahuare jöho uöromo é'anuëjo. ²⁵Uöromo é'anuëjamu è ijomajohuro Iesu hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja rahuare jöe uöromo é'anuëjo. ²⁶Uöromo é'anuëjamu Iesuro uavadeje: Naro ioho baeromo ijo bajo nemarire ba'amoromo ioromo ae gemu bojami'ejöjo. Bojamijego garomo uvonëjo: Iae è ahuro éhi sisë vaejevo'ajéjo. Éhi uanugoromo ie gemu baeromo ba'amoromo ioromo Simon Iscariot-are harihoho Judas bojamijadeje. ²⁷Bojamamu Judas-ro baeromo ijamu gavë'i Satan-ro è a hesi dë vövöbajo're abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i è'anue muoho ma-burëro va'oromo vaejëjo. ²⁸Vaejëjamu hegorovo raromoromo i ijarue aribövihuro bëhoho rabëni Iesuhu Judas èhi uavajoho bogo avoho hejareje. ²⁹Bogo avoho he'irögoro a ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahijaruoho muebjajego èhuni nani Iesuro uaromo é'ajéjo: Va'oromo söröeni ie imahuëjo. O va'oromo inömo rumo'e aribövihuo monioho gö suvuorëmijëjo. Èhuni uaromo è'ajéjo. ³⁰Röhu Judas-ro Iesuhu bojamijade ioho baeromo ma-burëro höröromo ramoramore va'adeje.

Göehu gö rajahirovo'iröhe jö i'ohoje.

³¹Judas va'amu gagorovo Iesuro uëvadeje: Avevejö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho röjëhijë'e höjo. God-ro daruge bojemijë'ero hesi aji'e muohu'o röjëhijë'e jevajëjo. ³²Naro God-are ajoho ae röjëhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomeho'ajéjo. Hu ma-burëro iae èhi è'ië'ajéjo. ³³Nasi harihu ömo'ömohumë na jemë'oho majae ma-bunemu hi'ejöjo. Hiromo va'iramu nahevo'arujëjo. Röhu Jew rajo masijo mami'e uëvodëhi jemë'o èhi uë'ië'ajéjo: Naehu va'irodire jemë è ö'irarijohu bogo eni jëvajëjo. ³⁴Röhu jögoru i'e bojëmi'ië'ajéjo. Göero göho rajahirovorëjo. Naehu jemë rajëhibe rovodëhi jemë'o èhi gemuoho è'orëjo. ³⁵Jemë rajahirovë'oho èhuro ae aho'obëhe gëromo uvoruomo'ajéjo: Jemë nöruare ijore ijore jijiharuje aribövie jëvajëjo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³⁶Éhi uëvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada röhu ja dinö'e va'onëjo. Dinö'e va'onëjamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejö'e è ö'iranohu bogo eni javajëjo. U'emu ö'a'anuëjo. ³⁷Ö'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada röhu avevejö'e naehu jasi ijore ö'ë'oho rabëro bogo eni jevajëjo. Naehu ajamiromo jani guomevë'oho iae mae höjo. ³⁸Iae mae

höjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuëjo: Naro nörö ajamiromo guomorovo'ejöjo. Röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Kökörökoho bogo uvë'e jero majae niöl'i gemu ae ue'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

Vavu hesirire va'arue öroho Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

14 ¹Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gö gö bae'i a'l God-are öroro mae uehorovoromo nasi örohu'o éhu'o mae uehorovorëjo. ²Éhesi bëhoho nasi Vavu hesi osare röhoho aho'obëhe jio'amajëjo. Éhuni na ë va'oromo jemëhu raromo'irarije röhoho avohëho'ejöjo. Naehu jövaje jöho bogo maehu jio'lbejajo bogo uë'lbejöjo. ³Va'oromo jemesi röhoho avohëhonugoromo vuonorö'l rueromo söjëvoromo nasirëro val'ejöjo éhuro naehu hijajire jemë'o ë raromo'irarijego. ⁴Naehu va'oromo hi'irode öroho jemë iae gavaruje höjo. ⁵Gavaruje höjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero éhi uövuanuëjo röhu jaehu dinö'l valo hi'iranoho no bogo gavaruejo. Éhi jië'oho ja diehi'oromo uövuanuëjo: Öroho iae gavaruje höjo. ⁶Gavaruje höjamu Iesuro uavadeje: Mare val'irarije öroho na jevajëjo. Jö ma gal'irarije öroho na jevajëjo. Darugo bae'irarije öroho na jevajëjo. Vavuohu'o gemu mae jëvojöro négë'iroho öroho na gemu jevajëjo. ⁷Jemë na gevë'ohi jëvë'ëro nasi Vavuohu'o gal'a'arujëjo. Jaruwoho aevoromo jemë ë A hesi bëhoho uehore baeromo gabe val'a'arujëjo.

⁸Gabe val'a'arujëjamu Philip-ro uavadeje: Vavuoho röjahuijego no gavarëjo. Gavë'oho éhuro no mae javuo'ajëjo. ⁹Mae javuo'ajëjamu uavadeje: Philip na majae égobövie jemë'o hijë'e jevajëjo. Éhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuëjo. Ae rahu na gevë'oho nasi Vavuohu'o garuomaje höjo. Éhu'oho ja diehi'oromo uevanuëjo: Vavuoho röjahuijego no gavarëjo. ¹⁰Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuëjo: Nöröro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nörüare dë vövöbajo'ere jiajëjo. Naehu jemë uëvaje jöho bogo nasi éma uehorovoromo uë'i a'l Vavue nasi dë vövöbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dë vövöbajo'ere vaejego na vaejaje höjo. ¹¹Na uëvode höjo: Naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jiajëjo. Ejöho heromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. O jemë uvë'oho: Nörüare jöho bogo eni hö uvë'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorëjo: Nörüare jöho mae höjo. ¹²Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu na mae uehorovevë'oho naehu vaejajëhi jië'e darugo'e muoho vae'a'arujëjo. Röhu naehu vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemëro darugo'e mu masijo mahö vae'a'arujëjo rabëni naro Vavu hesi örire val'iram. ¹³O jemë rabe rabe Vavuoho nasi ihore ua gevë'oho naro éhi vaejëho'ejöjo éhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijego: Vavuoho böröme höjo. ¹⁴No nörüare aribövie javuajë uvoromo rabe rabe ue gevë'oho iae na vaejëho'ejöjo.

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhe jö Iesuhu jövodohoje.

¹⁵Jemë na rajehijë'ohuro nasi jögoroho ejeho'arujëjo. ¹⁶Ejeho'iram naro Vavuoho ua'iram Ajëminövo'iröhe A göho bojëmi'ajëjo huro

rueromo jemë'o ma-ioro'ioremu hi'iröhego. ¹⁷Ajëminövo'iröhe Aho iae jö maemu barovaje Aru'ahoho höjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövihuro ë Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavarüero jië'ëro ëhuni bae'iröhoho bogo eni jëvajëjo. A'i jemëro hu avoho gavaruje höjo. Avevejö'e hu jemë'o hijajoho u'emu jemesi dëre abo hibe va'a'ajëjo. Iae ëhuni jemë gavaruje höjo.

¹⁸Naro jemë rëmo va'iramu jemë bogo sivuoho öbioho raromanovo'arujëjo. A'iro na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejëjo.

¹⁹Majae ma-bunemu barë'iramu sa'arohemu uehorovarue aribövihuro bogo geruomo'ajëjo. Röhu jemëro iae ge'a'arujëjo. Na hiemu hijajohuro ëhuro jemë'o daruge baeromo raromo'arujëjo. ²⁰Ëho majaho rue'iramu jemë garomo uvo'a'arujëjo: Nörö hesi Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i no nöruare dë vövöbajo'ere javuo'i nörö nosi dë vövöbajo'ere jiajëjo.

²¹Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'oho ëhi jië'e aribövihuro rajehiruomaje höjo. Rajehijë'oho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajëjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövihuro rajëhiromo va'orahoro röjahirovo'ejëjo geruomoröhego. ²²Ëhi uëvamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'i Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi arijo'arije röjahirovo'i sa'arohemu uehorovarue aribövi jabiesi öriroho bogo röjahirovo'ië'anuëjo. ²³Bogo röjahirovo'ië'anuëjamu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'oho ë aribövihuro nasi jöho ejehoruomo'ajëjo. Ejeho'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromo hu'o na'o ö'oromo jabu'o gemu mae ari'ejarëjo. ²⁴O ae rahu bogo rajehijë'oho nasi jöho bogo ejehoruomaje höjo. Jemë hejaruje jöho bogo nasirehu jio'i a'i Vavuehu remö'öjamu rovode a hesi jöho höjo.

²⁵Na jemë'o hijë'i ë jöho majëhijë'e jevajëjo. ²⁶O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'ahoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövihoho bise'oho röjëhiromo simanoho huotovëho'iramu naehu majëhijode jöho uehorovo barë'arujëjo.

²⁷Nasi huë maho jemesi örire bojëmijajëjo rëmo va'ië'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojëmijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'i uhohu'o bojëmijajëjo. Nadi nurunurumoromo juhuonivorejo.

²⁸Mami'e jemë hejarije höjo naro uëvamu: Na va'ejëjo. Röhu na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejëjo. Jemë na avoho rajehi'ibejarijëjo nasi Vavu hesirire va'irode jöho heromo nimoroho'ibejarijëjo Vavuehu na iosiremiromo börömo jiajohuni. ²⁹Avevejö'oho ë muoho bogo vaejë'e röhu urimo na ma-majëhijë'e jevajëjo ëhi'ego garomo evare mae uehorovo'irarijego. ³⁰Röhu na bogo majae ëgo'oho jemë jöho majëhi'ejëjo ave sa'are Sisë A Börömoho rue'ego ëhunivo. Röhu hu bogo nasi bövihoho jië'ëro hu jöho bogohöjo. ³¹Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomoröhego: Nöröro Vavuoho iae rajahiromo Vavuehu jö bojamijadëhi nöröro ëhi ë'aje höjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

15 ¹Iae Iesuro hesi ijomajo ömo'omoho jö viture uhu'e uevadeje:
 Grape bajo rae avohaje ö'oho na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho
 nasi Vavuoho höjo. ²Na'o bimuvaruje aribövioho ého ö'i ado sirino'oho
 jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu
 gavë'oho duvahore tarivoromo ruruhö'øjaje höjo. O garöhe di adoho
 bajoho raejamu gavë'oho iogororomo sirino sirino harihu sahor'i amë'oho
 tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo éhuro è adohuro bajoho rae
 avohoröhego. ³Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ero éhuro jemë
 adonö'e mami'e iogorëvë'oho. ⁴Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo
 raromarujoho éhi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromo
 hijajoho éhi hi'ejëjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho
 bogo rae avoho hesi jëvajëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ero
 sisérëromo bajo bogo ma raejajëhi éhi jëvo'ajëjo.

⁵Ö'i bëhoho na jevo'i jemë ado sirino'oho jëvajëjo. Ae rahu na'o
 gemuore bimuvoromo raromo'i naehu jemë'o gemuore bimuvoromo
 hijë'ohuro éhuro rae avoho'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'oho
 i'o mu'o vaejë'oho bogo mae bogo eni jëvo'ajëjo. ⁶Ae rahu na'o bogo
 gemuore bimuvoromo raromë'oho ado suaromo ruruhö'øjego sisérëjajëhi
 éhi jëvo'ajëjo. Éhi jië'e adoho gagovoromo vënire huego ravo'amaje höjo.
⁷Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromë'oho o nasi jö jemesi dë
 vövöbajo'ere jië'oho éhuro jemë rabe rabe God ua ga'i nëgë'oho uarëjo.
 Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo. ⁸Jemë bajo rae avohë'ohuro éhuro nasi
 Vavu hesi ihoho döro jiaje höjo. O bajo rae avohë'ohuro éhuro nasi ijore
 ijore jijiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo. ⁹Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro
 éhi jemë rajëhijë'e jevajëjo. Naro éhi rajëhijë'e jevaje éhuni na'o gemu
 mae éhi raromorego na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo. ¹⁰Jemëhu nasi jögoru
 ejehë'oho éhuro na'o gemu mae raromo'iramu éhuro na rajëhinövo'ejëjo.
 Naehu nasi Vavu hesi jögoru ejahë'ero hu'o hijego huhu rajehijajëhi
 jemëro éhi na'o raromo'iramu rajëhinövo'ejëjo.

¹¹Naehu jö éhi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajëhi jemë'o na'o
 gemu mae nimoroho'irarijego bogo bisemuoho nimoroho'i nimoroho
 avoho'irarijego. ¹²Ave jögoroho naro bojëmi'ië'ajëjo. Naehu jemë dë
 vövöbajo'e aho'o uehorovëvajëhi jemëro göero göho éhi uehorovëvorëjo.
¹³Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovëvarue mu börömoho aviëhi höjo
 nosi aganoho ajëmi'i vuovorovo'ejarëjo. Mu ioro'ioroho ma-jianovajëjo.
¹⁴Nasi jögoru ejehë'oho jemë nasi agane jëvaje höjo. ¹⁵Urimoho na bogo
 aganoho uë'l a'i uënövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövie jëvajëjo. Ae gö
 jabisi mu vaejarue aribövihuro jabisi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho
 bogo garuomaje höjo. Éhuni avevejö'oho na bogo nasi mu vaejaruje
 aribövihuro uë'l a'i agane uëvajëjo è hesi bëhoho nasi Vavuehu rabe rabe

uevamu hejode jöho naro röjëhijamu jemë gavë'ego. ¹⁶ Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejëvode höjo. Baejëvoromo muro bamëvode höjo jemëro va'oromo ioro'ioremu jioröhe bajoho rae avoho'irarijego. Ëhi jië'e bajo rae avohë'oho ëhuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe nasi ihore ua gavë'oho iae huro bojëmi'ajëjo. ¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro ave jögoroho naro bojëmijajëjo. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvorëjo.

**Sa'are mu sisë uehorovoruomaje ariböviehu Iesuare
aribövi nu huodaguo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.**

¹⁸ Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jië'e aribövihuro nörö nue huodivoruomade höjo. ¹⁹ Jemë'o sa'arohemu uehorovaruuje aribövie jëvo'ibejajo ë aribövihuro uvoruomo'ibejajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromo rajëhi'ibejarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejëvode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'oho havoromo ave sa'a hesirohemuoho uehorovaruuje höjo. Ëhuni ë aribövihuro jemë nue huodëgarue höjo. ²⁰ Jemë'o uehorovohëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu aribövihuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromo masijoho riravarue höjo. Ëjö hesi bëhoho jemesi börömoho na sisë vaejëvë'ëro ëhu'ëro sa'a e aho'o jaburo mu vaejaruje aribövioho jemë'o sisë vaejëvo'aruëjo. O nasi jö ejehë'oho jemesi jöhu'o ejëho'aruëjo. ²¹ Jemëro nasi ihoho baejë'ego ëhuni ëho jaburo jemesi örire ëhi sisë vaejëvoruomo'ajëjo rabëni hesi bëhoho sa'are na remö'özade aho jabumë bogo gavarüero jië'ëro. ²² Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabiesi öriroho majëhi'ibejöjo jabiesi jö sisëho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho majëhijamu hejare höjo. Hejë'ëro bogo uö'a'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavë'e éma ë'are höjo. ²³ Na nu huodegë'oho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo. ²⁴ Ae göehu bogo vaejarue ëhi jië'e darugo'e mu masijoho naro jabiesi nunire vaenövode höjo. Jabiesi nuniroho ëhi jië'e muoho bogo vae'ibejöjo ëhuro jabiesi jö sisëho bogojio'ibejajo. O avevejö'oho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodaguoruomaje höjo. ²⁵ Jabuhu nu huodaguarue hesi bëhoho urimë'i jabiesi jögoru surire jajivoromo uvë'e höjo: Na sisëho bogo ömë'e jabumë éma nue huodegare höjo. Röhu nue huodego'iröhe jö jajivadëhi ëhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajëro jië'ëro.

²⁶ Röhu jemë Ajëminövo'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jië'ëro Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Ëhi hijajëro jië'ëro naro nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'ajëjo. Ruvebiromo nasi jöho huruoho majëhi'ajëjo. ²⁷ O jemë'o nasi jöho huruoho majëhi'arujëjo aevo'i na'o raromobe rovë'ëro jëvë'ëro.

16 ¹ Ëjöho naro uëvajëjo jemë mae uehorovevarujoho vuonugojëni.
² Jew rajehu God rajahijarue osare osare jemëhu gagovoromo

God rajahijarujoho aëro ahëvoruomo'ajëjo. O majae ijonö aehu jemë muo'amëvë'iroho uvoruomo'ajëjo: Noehu Iesuare aribövi muo'amaruoho ého God-are mue vaejaruëjo. ³Ëhi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejëvo'aruëjo ë hesi bëhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jië'ëro. ⁴Röhu naro ë jöho uëvajëjo éhuro naehu ëhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijego: Nöröro uövuade höjo: Ëhi jië'e mu sisëho rue'a'ajëjo.

God-are Aru'ahehu mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

Ëhi jië'e jöho na bogo aevolioho uëvode hesi bëhoho na urimë'i jemë'o hibe juvoromo éhuni bogo uëvode höjo. ⁵Röhu avevejö'oho na jemë'oho bogo hi'i a'i na remö'öjamu sa'are rovode a hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo. Jemë bogo ae gemu vadu'oho uevarujëjo: Ja dinölë va'ië'anuëjo. ⁶Röhu na va'i uëvodohuni éhuni jemë sisë maro vavaenimarujëjo. ⁷Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Na bogo va'ibejöjo bisemu sisë jëvo'ibejajo. O na val'ë'ohuro éhuro mahö jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho na bogo va'ibejöjo éhuro God-are Aru'ahehu Ajëminövo'iröhoho jemesi öriroho bogo rue'ibejajo. O val'ë'oho éhuro naro Aru'ahoho jemëni nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. ⁸Aru'ahohuro rueromo sama'e röjëhi'a'ajëjo ae aho'o ga'irarijego sa'arohemu uehorovarue aribövioho jaburo mu sisë hesi öroho mu ma hesi öroho sisë mevëho'iröhe hesi öroho bogo avoho uehorovoruomego. ⁹Mu sisë hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho jabumë nasi öriroho bogo mahö uehorovevoruomaje höjo. ¹⁰Mu ma hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho naro Vavu hesi örire maro va'iramu ijonöho bogo ge'a'arujëjo. ¹¹Sisë mevëho'iröhe hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho ave sa'are Sisë A Börömo hesi muoho mami'e mevamu bejë'e höjo.

¹²Naehu jemë jöe aho'obëhe majëhi'irodoho avevejö'e simanore uehorovo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. ¹³Iae ëhi höjo röhu jö mae barovaje Aru'ahohuro rovë'iroho huro mu ma hesi öroho röjëhi barë'ajëjo. Hu bogo hesi éma uehorovoromo jöho jövo'i a'iro jöe rabe rabe hejë'oho ëho jövoromo röhu u'emu jioröhe mu jöho huruoho majëhi'ajëjo. ¹⁴Naro jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë huruoho majëhi'iramu éhuro nasi ihoho döro jio'a'ajëjo. ¹⁵Vavuehu jövaje jöho aho'o nasirohu'o gemuoho höjo. Iae éhuni na uëvajëjo: Naro God-are jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë majëhi'ajëjo.

Iesuare ariböviehu huë vavaeni baeromo barëjego huë mae bae'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶Majae ma-bunemu barë'iramu jemë na bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu evare röhu mahö ge'a'arujëjo. ¹⁷Ge'a'arujëjamu hegورو hesi ijorajo ioro'iorohuro

uarovareje: Iesuro no uövuajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo geromo röhu majae ma-bunemu barë'iramu ge'a'arujëjo. Hu diehi uöromo jövajëjo. O uövuajëjo: Na bogo ge'irarije hesi bëhoho na Vavu hesi örire va'ië'ajëjo. Ëhu'o hu diehi uöromo è'ajëjo. ¹⁸ Majae ma-bunemu uvaje jö bëhoho rabe höjo. Hu rabu jö jövajoho no dadivavuajëjo. ¹⁹ Ëhi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribövioho ue ge'i nimaruëromo uëvadeje: Na uëvajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu röhu maho ge'a'arujëjo. Na jemë è jö hesi bëhoho naho'i atarujëjo. ²⁰ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sisë maro nierusuburu'e bam'o'arujëjo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue aribövihuro nimoroho avoho'arujëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujëjo röhu huë vavaeni bae'irarijoho barëromo dë mae jëvo'iramu nimoroho'arujëjo. ²¹ Magonahehu raho'ië'iroho hejaje höjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje höjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahonugoromo uvaje höjo: Iae harihoho mabëhe baejë'e jevajëromo nimorohaje höjo. Nimorohego èhuro hesi vi'ehoho rumonimaje höjo. ²² Magonahehu huë vavaeni rumonimajëhi jemë'o huë vavaeni baejarujoho èhi rumonimo'arujëjo. Avevejö'oho jemë nasi jöëni huë vavaene baejarujëjo. Huë vavaeni baejarujoho u'emu naro röhu maho ro gë'iramu nimoroho'arujëjo. Jemëhu nimoroho'irarijoho aho bogo ahëvo hesi höjo.

²³ Ëmajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujëjo naro ajëmijöro. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë rabe nëgamu Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho hu iae ajëmi'ajëjo. ²⁴ Urimoho nasi ihoroho bogo uabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövörejo. Ëhi jië'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoroho avoho'arujëjo.

**Sa'are mu sisë uehorovoruomaje aribövi jabesi mu sisë
Iesuhu ruahö'öjëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.**

²⁵ Na uhu'e jöe gö gö jövoromo èhuro nasi jöho majëhijajëjo. Röhu ijönö majaho rue'iramu evare uhu'oho bogo majëhi'i Vavu hesi jöho ma-sama'e majëhi'ejëjo. ²⁶ Ëho majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'iröhego. Ua gal'irarijoho na bogo uëvajëjo: Naro jemesi jöëni hu ua ga'ejëjo ²⁷rabëni hesi bëhoho Vavuohuro iae hesi dë vövöbajo'e aho'o jemë uehorovëvajëro jië'ero. Ëhuni jemesi jöënioho na bogo ua gal'i jemesi ua ganövo'arujëjo. Vavuehu jemë uehorovëvaje hesi bëhoho jemëro na rajehiromo mae uehorovoromo uvaruje höjo: Nörö Vavu hesirire jioromo rovade höjo. ²⁸ Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'ëro ave sa'are hijajëjo. Hijajëro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo.

²⁹ Va'ië'ajëjamu hesi ijorajoho jaburo uavareje: Asë'e avevejö'oho ja bogo uhu'oho jövo'i ma-sama'e jövanuëjo. ³⁰ Avevejö'oho no garomo

uvaruëjo: Ja bövie bise'e ga barëjë'e javajëjo. Ja bogo ae gö uö gövuanue höjo: Jö rabe ue ge'l i négajëjo. Uö gö'irane bëhoho bogohöjo jero mami'le gövüel'ero. Ëhuni no mae uehorovoromo uvaruëjo: Ja God-arire jioromo rovane höjo. ³¹ Rovane höjamu Iesuro uëvadeje: Na jemë jaruvoho mae uehorovarujëjo. ³² Majae ijönöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare huruomo va'iramu sivue jevo'ajëjo. Röhu na bogo sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje höjo. ³³ Ejöho na majëhijajëjo ëhuro jemë heromo nasi ae gemuohuro jëvë'ero juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'ero ëhuro sa'are raromoromo huë vavaene bae'a'arujëjo. Ëhi höjo röhu naro mu sisëho ruahö'öjë'e jevaje ëhuni biririvorëjo.

God-hu Iesuare aribövi ajëmiröhego Iesuhu éninamade jöhoje.

17 ¹ Iesuro hesi aribövioho ëhi uenugoromo ö'idöre siorohoromo uavadeje: Apajo. Majaho rovële höjo. Na jasi Harihe jevaje nasi ihoho döro banigojiomehonego naro jasi ihohu'o döro banigojiomaho'iröjo. ² Jero jöho bojemijane höjo naro döro namiromo ae aho'obëhe muebejëvo'irodego. Muebejëvoromo ëhuro jaehu bojemijane aribövioho naro darugoho bojëmego jaburo ma-iorno'ioremu maro raromo'iröhego. ³ Aehu ma-iorno'ioremu maro raromarue hesi bëhoho iae ëhi höjo. ⁴ Naro ave sa'are hiromo jaehu bojemane muoho vae barëromo ëhuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo. ⁵ Röhu Apo avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonëjo. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare naro ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Ëhi jië'e ihe gemuoho bojemego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'iorohu baejëvoromo nasi örire bojemamu baejëvode höjo. Baejëvoromo ja diehi jië'e ae javajoho naro röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojemamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöho ejahë'e höjo. ⁷ Ejahë'ero avevejö'oho jaburo garomo uvarue höjo: Jaehu bojemijane jöho muoho bövioho bise'oho jasi örire jioromo rovë'e höjo. ⁸ Jabuhu ëhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjehijane jöho naro jabis örire röjëhijë'e jevajëjo. Röjëhijamu heromo baejare höjo. Baejë'ero garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi örire jioromo rovade höjo. Ëhi uvoromo mae uehorovoromo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nugö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni éninamijajëjo. Na bogo uavajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'i jaehu bojemane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'ero. ¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho börömoho jabumëro ae ma-va'orahoro röjëhijë'e höjo. ¹¹ Na

jasirire ö'ië'ajéjo. Ave sa'aroho bogo égo'oho hi'i a'i jabumë ave sa'are éhi raromonövo'aruëjo. Sa'are raromo hesi jioruomë'e jiaje éhuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Édarugoho jero na bojemane höjo. Édarugo gemuohuro jabumë muebejëvego éhuro ja'o na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o éhi ma-gemu jioruomoröhe höjo. ¹² Naro jabu'o hijodevare jaehu bojemijane darugohuro éhuro avoho muebejëvonövode höjo rireromëvojöeni. Muebejëvoromo nasi gurutore rëmamu aho sisëroho bogo va'ë'e höjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e höjo jasi surire jö jiajëhi éhi jioröhego. ¹³ Aviavejö'e naro jasi örire ö'ië'ajéjo. Röhu naro ave sa'are hiromo ave jöho jasi örire uavajëjo éhuro naehu nimorohajëhi jabu'o éhi nimoroho avoho'iröhego. ¹⁴ Naro jasi jöho jabisë örire röjëhijamu baeruomamë'e höjo. Baeruomamamë'e uehorovarue ariböviohuro jabisë örire nue huodëgoruomë'e höjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogo sa'arohemu uehorovajëhioho éhioho nasi ariböviohuro jabu'o bogo sa'arohemuoho uehorovaruego éhuni nue huodëgë'e höjo. ¹⁵ Röhu na bogo éninamiromo uavajëjo: Sö va'lego ave sa'aroho bogo raromo'irarëjo. A'i naro uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogo baejëvo'irajo. ¹⁶ Naehu sa'arohemu bogo uehorovajëhioho éhioho jabu'o sa'arohemuoho bogo uehorovarue höjo. ¹⁷ Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromo éhuro jasi ariböviemu jio'amo'irajo. Jö mahemu uavaje è hesi bëhoho aviëhi höjo. Jaehu jövanue jöho höjo. ¹⁸ Jaehu na sa'are remö'öjanëhi éhi naro jabumë rëmö'öjë'e jevajëjo sa'are ariböviohu'o raromoromo mue vaeröhego. ¹⁹ Rëmö'öjë'ëro jabisë jöëni uehorovoromo naro nasi arijo'arije jasi örire bojamirovajëjo naro jabumë ajëmijego éhuro jabu'o jasi gemu jioruomoröhego.

²⁰ Na'o raromarue aribövi jabisë jöëni éhi éninamijajëjo. Bogo jabisë jöëniho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabisë jöhu'o uehorovajëjo. ²¹ Uehorovoromo éninamijajëjo éhuro jabumë ae aho'obëhe ma-gemu jioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvo'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo éhi no'o gemuoro bimuvoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ého garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu sa'are rovade höjo. ²² Jaehu nasi iho banigojiomoromo aji bojemijanëhi naro éhi jië'e ajoho bojëmë'e jevajëjo éhuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o éhi ma-gemu jioruomoröhego. ²³ Naehu jabu'o bimuvo'i jaehu na'o bimuvanëhi éhi jabu'o bimuvoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ého garomo uvoruomoröhego: God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. O God-hu nörö rajahijadëhi huro hesi ariböviohu'o éhi rajëhijaje höjo.

²⁴ Apajo. Na negajëjo jaehu bojemijane ariböviohuro nasinö ö'oromo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raromoromo nasi aji maho garuomoröhego. Éajoho jero na bojemane höjo rabëni mami gö'e sa'a

bövi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinövanohuni. ²⁵ O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajéjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövioho ja bogo gavarue höjo. A'i naro iae ja gavaje höjo. O ave nasi ariböviohuro iae garomo uvoruomaje höjo: Jero nörö nugö'öjamu rovade höjo. ²⁶ Ja diehi jië'e ae javajoho naro nasi aribövioho röjéhijé'e jevajéjo. Iae na ëhi röjéhinöövo'ejöjo ëhuro jaehu na rajehianuëhi jaburo ëhi göëro göho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodëro.

**Judas-hu Iesu bijönimarue aribövi ajëmiromo
Iesu jabesi övore bojëmade jöhoje.**

18 ¹Iesuro ëhi ëninaminugoromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae va'adeje. Va'romomo Kidron dodure abueromo iojiomoromo aehu ijo bivare öri ari'ere ë va'o raromareje. ²Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas ë öri ari'oho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi ijorajoho jabu'o ë ro hinövë'ëro. ³Judas-ro ë öri ari'oho gavë'ëro ae söjëvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribövioho söromoo God-are amo börömo atovarue aribövie priest masijohu'o Pharisëe ömo'ömohu'o jabuhu rëmö'öjamu rovaroho sö ujuohoromo rovamu bijo buno'oho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje. ⁴Rovamu gëgorovo diehi jië'e muehu hesi örire rue'iröhoho Iesu iae ga barëromo ro birohëvoromo uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. ⁵Rahuo naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. Naharuëjamu uëvadeje: Ëuvaruje aho iae na aviae jevajéjo.

Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas jabu'o gemu mae namijadeje.

⁶Jabu'o gemu mae namijamu gagorovo rueho jaburo hejare Iesuro uëvamu: Na jevajë uëvamu hegorovo dejonö va'romomo sa'are rireromareje. ⁷Ëhi'amu Iesuro röhu maho uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. Naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. ⁸Naharuëjamu uëvadeje: Na mami'e uëvode höjo: Iae na aviae jevajéjo. Jemë na nahevogoro ave nasi aribövioho rëmö'öjego ma-va'arëjo. ⁹Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e Iesuro Vavuoho uavadeje: Jaehu bojemane aribövioho naro bogo ae gemu vadu'oho nugö'öjamu sisëroho va'ë'e höjo. Hu Vavu uavadëhi hesi aribövioho ëhi mae jio'amoröhego ëhuni guduamo'lí rovare aribövioho uëvadeje: Nasi aribövioho rëmö'öjego va'arëjo. ¹⁰Ëhi uëvamu Simon Peter-ro kaejöe gurihi bamë'ëro jië'ëro jijörömo priest börömo hesi mu vaejaje a ihe Malchus anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ¹¹Hia'oho tariö'öjahamu Iesuro Peter uavadeje: Kaejöho sionoro ba'amëjo. Naehu i'u baejöro Vavuehu uevajoho rabëni bogo baejörajo.

Aehu Iesu Annas-are nunire bava'o nugare jöhoje.

¹²Ëhi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a börömohu'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o ëho jaburo Iesu guduamoromo tövonugoromo

¹³ hu'irae baeromo urimo Annas ga'i rovareje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jiadeje. Ëvaduniroho Caiaphas hu priest böröme jiadeje. ¹⁴ Caiaphas-ro urimë'i Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho iae mae höjo. Ëhi jövade a hesi juroho Annas ga'irögoro Iesu hu'irae bava'areje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

¹⁵ Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijoraje gö'o jaburo niö'iro Iesu rihiromareje. Rihiromoromo priest börömo hesi amo rejo iromare ojore rovareje. Rueromo göhuro Iesuhu va'ajire è va'adeje priest börömoho è aho mami'e gavajego. Huro è va'i Peter-ro rejo ojore viëhi amonö namijadeje. ¹⁶ Ojore viëhi amonö namijamu Iesuare ijorajo göho priest börömehu gavaje ahuro sionëro ojore rueromo ojo muebejaje magonahoho uanugoromo Peter ojore namijajoho osanö hu'irae bava'adeje. ¹⁷ Bava'amu è ojo muebejaje magonahohuro Peter uavadeje: Na mae ja'o è ia hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uavadeje: O na bogajo. ¹⁸ Ëhi uanugoromo va'oromo gëvade mu ariböviohu'o atovarue ariböviohu'o runonëgamu vëni muraege biho'amë'ero bëhire riravoromo jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'o gemu mae namiromo vënoho jurovadeje.

Iesu priest börömo hesi nunire namijamu jöe gö gö ua ga'i hijade jöhoje.

¹⁹ Ëhi'amu priest böröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jijiharue aribövioho rahumë höjo. Ja diehi jié'e jöho aho röjëhianue höjo. Ejöho majehijego hejöjo. ²⁰ Majehijego hejöjamu uavadeje: Na bogo gurihiromo jöho majëhi'i ma-va'orahoro sama'e majëhinövode höjo ae aho'obëhe heruomoröhego. God rajahijarue osare osare o God-are amo börömore è röjëhibe juvonövode höjo Jew raje aho'obëhe è gagovaruëro jië'ero. ²¹ Ëhu'oho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. Nasi jö heruomade aribövioho jabumë üe gënego majahiruomo'irajo. Naehu majëhijode jöho jabumë iae gavarue höjo. ²² Ëhi jövamu hejë'i evare atovarue ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro Iesu övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hë ja rabëni priest börömoho ëhioho uavanuëjo. ²³ Uavanuëjamu hegorovo uavadeje: Naehu jö sisë majahamu hejanoho huruoho majahuego no ae aho'obëhe hejarëjo. O naehu jö mae majahamu hejanoho röhu rabëni na aneganuëjo.

²⁴ Ëhi uavamu hegorovo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovahë'e ëhu'o ëhi nugö'özjadeje va'oromo priest böröme Caiaphas-are nunire namiröhego.

Peter-hu Iesu gavaje jö röhu maho subivëhade jöhoje.

²⁵ Ëhi'amu Simon Peter-ro ëhi namiromo vënoho jurovadeje. Jurovamu gagorovo aëro uavareje: Na mae ja'o hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje

javajéjamu uëvadeje: O na bogajo. ²⁶ Ëhi uavamu priest börömo hesi mu vaejarue röhu ae gemu Peter-hu anoromo hia'l tariö'öjahade ë a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode höjo ijo bivare öri ari'ere ja Iesu'o gemuore namijamu. Na mae-ëjo. ²⁷ Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajamu gavë'i evare kökörökoho uvadeje.

Iesu barovamu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

²⁸ Ëhi'amu Iesu Caiaphas-are nunire namijë'ero sisonuvamu aëro hu hu'rae baeromo sa'a muebejaje a börömo hesi osare rovareje. Rueromo röhu uvareje: Osare va'ë'oho no sisë baeromo God-hu Vörö Tugohade Söröho bogo avoho i'ejarë uvoromo bogo osaroho va'l ma-ojanore riravareje. ²⁹ Ojanore riravamu Pilate-ro hörö rueromo uëvadeje: Ave ia hesi sisëho rabe jiamu baeromo rovarije höjo. ³⁰ Baeromo rovarije höjamu uëvareje: Ëiaho bogo mu sisë vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromo jasi öriroho bojami'ibejarëjo. ³¹ Bogo bojami'ibejarëjamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo court vaeromo jemesi jögoroho atoromo hesi muoho mevo garëjo mae o sisë jiego. Ëhi uëvamu Jew rajo masijohuro uavareje: Iae ëhi höjo röhu aehu mu sisë vaejarohuni noehu uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohöjo. ³² Uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohö uavare hesi bëhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomoröhe jöho Iesuhu mami'e jövadëhi ëhi jioröhego. Ëhuni uavareje: Ëhi jië'e darugoho bogojavuajëjo. ³³ Bogojavuajëjamu Pilate-ro hesi osa börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo Iesuni uvoromo rovamu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. ³⁴ Börömoho javajéjamu Iesuro uavadeje: Na jasi éma uehorovoromo uevanuejo. O na ae göëro nasi jöho uavë'ero uevanuejo. ³⁵ Uevanuejamu Pilate-ro uavadeje: Asë'e na bogo Jew rajehu jevajëjo. Jasi sa'a rajohu'o jasi priest masijohu'o ého jaburo baejavoromo ro nasi övore bojemare höjo. Ja diehi'amu baejavo rovare höjo. ³⁶ Rovare höjamu uavadeje: Ave sa'are masije riravarue aribövi jabesi muoho gö jio'ibejajo nasi mu aribövihuro muorovoromo ahëvo'ibejarëjo éhuro Jew rajohuro bogo guduamevoröhego. Röhu bogo éhioho höjo. Naehu börömo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho höjo. ³⁷ Ëhi uavamu Pilate-ro uavadeje: Ëhi jië'oho na ja böröme namiromo ae muebejëvanue ae javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Naehu börömo namijajoho jero jasi jövanuejo. Röhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bëhoho jö mahuremu majëhi'irodëro ruvebijamu rahevade höjo. Ae rahu jö mahuremu nimaruoho nasi jöe ejeharue höjo. ³⁸ Ejeharue höjamu Pilate-ro uavadeje: Röhu jö ma hesi bëhoho diehi höjo.

Iesu anego guomoröhego Pilate-hu majëhijade jöhoje.

Jö ma hesi bëhoho diehi hö uaromo amonö röhu maho hörö va'oromo Jew rajohu uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e

jevajéjo. ³⁹Röhu ave sörö majaho rovego evare naro savoji ojoho jiovoromo jemëni ae gemu nugö'øjëhego hu mae va'aje höjo jemesi muoho éhi gemu jiobe rovë'ego. Éhi jië'oho na jemë négajéjo naro Jew rajo jemesi börömoho jivo nugö'øjëhego mae va'ojöro. ⁴⁰Éhi uëvamu hegorovo jö'e dadovoromo uvoruomadeje: Bogo è iahajo. A'i Barabbas-ajo. Éhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojöro nimareje röhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19 ¹Iae Pilate-ro uëvamu muorovo aribövihuro Iesu bava'oromo hisuebijareje. ²Hisuebiromo a masijehu bosö didi'arue éhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu kavuë'e niögü égo io'amarue éhi jië'e niögoho ba'amahoromo ³ro sivoromo ua'l arijareje: Jew rajo a börömoho vaevë'e hijanuëjo. Éhi uaromo övo hitahiëro ano'l arijareje.

⁴Éhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromo röhu maho hörö rueromo è gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro è iaho hu'rae barue'ië'ajëjo jemëro garomo uvo'irarijego: I'u bojami'iroke bëhoho na bogo birohë'e jevajéjo. ⁵Éhi uëvamu gavë'i Iesuro bibë'e bosöho simanore didi'ë'e kavuë'e niögoho ba'amë'e hu'o höröjadeje. Höröjamu gagorovo Pilate-ro uëvadeje: Gahëjo. Éiaho aviae höjo. ⁶Iesu ganugoromo priest masijohuro God-are osa atovarue aribövihuro uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo korosioro anohego guomajo. I'u bojami'iroke bëhoho na bogo birohë'e jevajéjo. ⁷Bogo birohë'e jevajëjamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Röhu jögoru börömoho nosi örire jiajëjo. Éiahuro è jöho ahoromo uövuade höjo: Na God-are Harihe jevajéjo. Èjögoru ahadohuni éhuni guomo'a'ajëjo.

⁸Éhi uavamu hegorovo Pilate-ro urimo juhuonivadoho è jabiesi jöho hegoro evare juhuonivo avohadeje. ⁹Juhuonivo avohoromo Iesu hu'rae baeromo rue osa börömore vuonorö'lö va'oromo uavadeje: Ja dinö'e jioromo rovane höjo. Rovane höjamu Iesu bogo mana ua'l ma-jörumoraejadeje. ¹⁰Jörumoraejamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jöho bogo mana majehijanuëjo. Aveho uehorovëjo. Na jivo ramöl'ö'iroke darugoho korosire ano taemavo'iroke darugoho iae na jevajéjo. ¹¹Jevajëjamu uavadeje: Iae éhi höjo röhu God darugoho bogo bojami'iibejajo nasi örire mae o sisë vae'iranе darugoho bogojavo'iibejajo. A'i God-ro bojamijë'ero éhu'ëro iae eni javajëjo. Éhi jië'ëro jasi övore bojamamu ja baejevane a hesi jö sisëhuro jasiriroho iosiramiromo bövi mae höjo. ¹²Éhi uavamu hegorovo Pilate-ro öre nahadeje Iesu jivo nugö'ö'ivero. Jivo nugö'ö'lö örre nahamu Jew rajohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Jaehu hu jivo nugö'özë'oho ého ja bogo Rome a börömo nimanue aho javo'ajëjo. Ae rahu uvë'oho: Na böröme namijaje ae jevajë

uvë'oho ë iahuro Rome a börömo hesi muoho ahaje höjo. ¹³Ahaje höjamu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonö ro hörönugoromo va'adoho munéhu ahare öri ari'ere Hebrew huéhu huotovë'oho Gabbatha ë va'oromo jö mevarue arëto böromore hijadeje.

¹⁴Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö iröhe majaho nérëhi jio'i röhu evaroho majae ririre jio'iro ë'adeje. Evare majare Pilate-ro arëto böromore hiromo Jew rajoho uëvadeje: Jemesi a börömoho gahëjo. ¹⁵Gahëjamu hejë'i rue aribövihuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Anëjo. Anëjo. Korosioro anego guomajo. Pilate-ro uëvadeje: Na na jemesi börömoho korosiroho ano'ejöjo. Ano'ejöjamu priest masijohuro uaruomadeje: Rome a börömoho éhemu nosi börömoho jiajëjo. Ae gö bogohöjo. ¹⁶Ae gö bogohöjamu Pilate-ro ë aribövihoo ejëhoromo muorovo a jabesi övore Iesu bojëmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomojöro. Bojëmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

¹⁷Iesu baeruomamu huro korosioho banigojiomoromo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajiro ë'o ihe Simano Gijo Va'ëne Ë'oho Hebrew huéhu huotovë'oho Golgotha ë ajiro suorovareje. ¹⁸Suorovonugoromo ë dirö'ore korosire ano taemareje. Röhu ae niö'l jabu'o ano taemëvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a göho ruëhi amo'i göho viëhi amo'iröhëro. ¹⁹Ëhi'o'i röhu urimo Pilate-ro Iesuare jöho jajivoromo ae bojëmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aëro garuomoröhego. Jöho jajivoromo éhi uvë'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabesi a börömoho höjo. ²⁰Ëjöho Jew raje ae aho'obëhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo börömo bëhiro jië'ëro. Ëjöho Hebrew jöëro Rome jöëro Greece jöëro jajivo'amë'e jiadeje. ²¹Jajivë'e jiamu gagorovo Jew rajo priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi éhioho jajivoromo uvo'ibejanëjo: Jew rajo jabesi a börömoho höjo. A'i jajivoromo uvonëjo: Ave iahuro hesi éma uvade höjo: Na Jew rajo jabesi börömoho jevajëjo. ²²Börömoho jevajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi éhi jiemu jio'a'ajëjo.

²³Ëhi'amu muorovo aribövihuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niögoho adovoromo muorovo ae éhi niö'l éhi niö'i jië'ëro gemu ujuohareje. Röhu hesi niögü égobövihoo éhu'o baejareje. Baeromo gavareje bogo niögü göho göho gemuoroho bimuvoromo sigohijë'e jio'i ma-böröme gemu jiamu gagorovo ²⁴uarovareje: Ë'ego no niögoho bogo arororomo gemu bae'irögoro a'l ajajovoromo gavarëjo raro baejego. Jabuhu éhi ë'are hesi bëhoho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Nasi uho giva'oho adovoromo ujuohare höjo.

Nasi niögoho ajajovoromo ae gemuëro baejade höjo.

Surire jajivadëhi ë muorovo aribövihuro éhi ë'areje.

²⁵ Ëhi'amu Iesuare vëmoho o vëmu hesi öho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene öho jaburo korosi bëhire riravareje. ²⁶ Riravamu gagorovo Iesuro gavadeje aruëre hesi vëmohu'o hesi ijoraje huhu dë vövöbajole aho'o rajahijajoho jabu niö'iro rirarovamu. Rirarovamu gëgorovo vëmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihëro muebejavanovo'ajë ua'i ²⁷ ijorajoho uavadeje: Ave magonahoho vëmunö'e muebenëjo. Ëhi uavë'ëro rue ahuro magonahoho hu'rae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jöhoje.

²⁸ Ëhi e'l'ë'ëro Iesuro garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barëjë'e höjo. Mami'e barëjë'e höromo diehi e'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi e'l' nimamu uvadeje: Na jove i'l' negajëjo. ²⁹ Jove i'l' negajëjamu ramaho roriae jiadeje. Nioga'l'e wine jovëro e' ramaho irijiomë'e jiadeje. Ëhi jiamu aëro u'uhë'e inömoho jovore ba'amonusugoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohonugoromo nigemoromo hirore bamahadeje. ³⁰ Bamahamu jovoho sunuohonugoromo uvadeje: Iae barëjajëjo. Ëhi uvoromo simanoho uruhoromo aru'ahoho nugö'önugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuare ionire bijehu bijiohade jöhoje.

³¹ Guomamu majaho Friday jië'ëro Jew rajohuro uvareje: Nëröho nuho majae sörö maja börömoho jio'ië'ego éhuni vuovë'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'iröhoho no bijönaguajëromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uëvego korosire rae'amaje aribövioho aëro va'o höroho aho'amëhego vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuho ruvebi'irarëjo. ³² Ruvebi'irarëjamu Pilate-ro ejëhamu muorovo ariböviohuro va'oromo va'o Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hörohu'o gö hesi hörohu'o ahëhoromo ³³ Iesuaro va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo höroho bogo ahahareje. ³⁴ Bogo ahaho'irögoro muorovo ae gemuëro bijohuro Iesuare ionire bijiohamu gavë'i kö'o jovo'o rovadeje. ³⁵ Kö'o jovo'o rovamu gavade ahuro majahuijë'eje jemëro heromo mae uehorovo'irarijego. Hesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majéhijode jöho iae mae höjo. ³⁶ Röhu Iesuare höru bogo ahahare hesi bëhoho mami'e diehi e'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi jioröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Hesi ijo'ahe gemu vadu'oho bogo ahö'ojaho'aruëjo. ³⁷ O Iesuare ionire bijiohade hesi bëhoho mami'e God-are surire jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje: Bijëro bijiohoromo e' aho nunëro garuomo'ajëjo. Diehi e'iröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi bijiohadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

³⁸ Ëhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro rovadeje. Joseph hu Iesuare ijore ijore juvaje ae jiadeje. Röhu Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo

bogo huruoho majéhi'i ma-saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Ëahuro rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo Iesuare sinoho bava'iröjo. Bava'iröjamu Pilate-ro ejahamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje. ³⁹Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje. Nicodemus hu urimë'i vahi'e Iesu ga'i rovade aho jiadeje. Hu'l hesi ariböviohu'o ridi'e osoho ujuohoromo Joseph'o va'areje. Ëosoho ridi'e ije niö'i jabiesi siva buaroharoho ë hesi i'uoho 40 kilo rabu'e ëhi jiadeje. ⁴⁰Ëosoho ujuoho va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu sino guavo'i ë'aruëhi Joseph'o Nicodemus'o ëhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo ëhuro sinoho avohahoromo numareje. ⁴¹Röhu Iesu korosire anare ë hesi bëhoho mue jiadeje. Ëmure munë gage gemu bogo aho bamë'e ëma uno'e jië'e jiadeje. ⁴²Uno'e jië'ëro Iesuare sinoho numonugoromo uvareje: Néröho Jew rajo nosi nuho majae jio'a'ajëromo munë gagoho bëhiro jië'ëro ë dunemu bamareje.

Iesu i'ovoromo ri'øjë'ëro hesi sino bamariroho bogojiade jöhoje.

20 ¹Iae hora börömoho bogo ajivë'e i'o ma-sisonuvu'ia'amu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Vali gavadeje ojo tugohare munëho rori'o bava'ë'e jiamu. ²Bava'ë'e jiamu gavë'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o iJORAJE Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajëjo. ³Dadivavuajëjamu gagorovo Peter'o Iesuare iJORAJE göhu'o ri'öromu Iesu bamarire va'areje. ⁴Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo iJORAJE göhuro Peter iosiramiromo munë bëhire urimo rovadeje. ⁵Urimo rueromo hohitohoromo sino numo'amare niögoho ga'amadeje. Ga'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje. ⁶Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögoho momorö'ö'i ⁷Iesuare simano numare niögoho hesi hahagu huhohë'e raromamu. ⁸Ëhi gavamu gavë'i urimo rovade Iesuare iJORAJE göhuro hu'o rumo va'oromo nunëro garomo mae uehorovadeje. ⁹Jaburo niö'iro Iesuhu guomoromo ri'öliröhe Godare surire jajivare jöho bogo uehorovareje. ¹⁰Bogo uehorovë'ëro Iesuare iJORAJE niö'iro sionëro jabiesirëro va'areje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jöhoje.

¹¹Iesuare iJORAJE niö'iro va'irögoro Mary-ro sino bamarare ojo bëhire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje. ¹²Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivë'e niögoho io'amë'e Iesuare sino bamarare sionore göho simano bamarinö hi'i göho höru bamarinö hijamu. ¹³Ëhi gevamu gagorovo rue anerahö jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabëni nivanüëjo. Ja rabëni nivanüëjamu rue magonahohuro uëvadeje: Aëro nasi Badare sinoho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro ëhuni nivajëjo. ¹⁴Ëhuni nivajëromo huotorovo'i gavade Iesu

namijamu gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö höjo. ¹⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabëni nivanuejo. Ja rahuo nahantuëjo. Ja rahuo nahantuëjamu magonahohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho höromo uavadeje: Jero sinoho bava'ële javego röjehego na va'o baejöjo. ¹⁶ Baejöjamu ruehuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöëro uavadeje: Raboniajo. Rabonia uavade hesi bëhoho uaromo ë'adeje: Tisajo. ¹⁷ Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi öriroho bogo ajiomë'e jevaje ma'eneganuoho vuonugëjo. Vuonugo'i va'oromo nasi ö ömo'ömoho uënëjo: Nörö God-are örire ajiomo'ië'ajëjo. God hu näruare Vavue jioromo jemesi Vavue höjo. Hu näruare God jioromo jemesi God höjo. ¹⁸ Ëhi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare ijarajo ömo'ömoho uëvadeje: Na Bada gavë'e jevajëjo. Gavamu huro jööho ëhi ëhi majehade höjo.

Iesuhu hesi ijarajo jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹⁹ Evare majare hura börömore vahiromamu Iesuare ijarajo ömo'ömohuro Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimë'ëro ë raromareje. Raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohëjo. ²⁰ Huë mae raromohë'i hesi övohu'o ionohu'o röjëhijadeje. Röjëhijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hö uvoromo nimorohareje. ²¹ Nimorohamu röhu mahu uëvadeje: Huë mae raromohëjo. Nasi Vavuehu na remö'öjamu sa'are rovodëhi ëhi naro jemë rëmö'öjajëjo jemëro va'oromo nasi muoho vaebe jijiho'irarijego. ²² Ëhi uënugoromo nu öge ahodëgoromo uëvadeje: God-are Aru'ahoho baerëjo. ²³ Jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho uehorovoromo vuonugajë uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho uehorovoromo ma-ioro'ioremu vuonugo'ajëjo. O jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho majae ëhi uehorovaje hö uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho majae ëhi uehorovo'ajëjo.

Iesuhu Thomas-are nunire rovamu gavade jöhoje.

²⁴ Ëhi'amu ijaraje ae gemu bogojie'ëro Iesu rovajoho bogo gavadeje. Ejjorajo hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje.

²⁵ Thomas Iesu bogo gavë'ego Iesuare ijarajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavë'e javuajëjo. Bada gavë'e javuajëjamu uëvadeje: Hesi övore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi övo namehu bogo rëhë'oho o hesi ion'i'ahore bijehu bijiohadire nasi övo bogo nugöl'öjë'oho ëhuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejëjo: Iesu ri'öjë'ële höjo.

²⁶ Röhu urimo Iesuhu jabesi nunire rovadoho hurae gemu barëjamu hesi ijarajoho jaburo röhu mahu osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavë'i Iesuro

jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohëjo. ²⁷Ëhi uënugoromo Thomas uavadeje: Jasi övo namoho barueromo ave nasi övoho gavehëjo. Jasi övoho barueromo nasi ion'i ahoro nugölö gavëjo. Ëhi'romomo naehu ri'öjode jöho mae o sarere hö uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonëjo. ²⁸Avoho uehorovonëjamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajëjo. ²⁹Nasi God ja javajëjamu Iesuro uavadeje: Jero na gevë'ëro éhu'ëro mae uehorovanuëjo. Röhu bogo gevë'e ëma mae uehorovë'oho ëhi jië'e aribövioho huë mae bae'a'aruëjo.

Ave surire jö jajivade hesi bëhoho ëhi jiaje jöhoje.

³⁰Iae Iesuhu bëhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribövi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ë jöho bogo jajivo'amë'eje. ³¹Ëhi jie röhu naehu ave jö jajivobe rovode hesi bëhoho jemëro adahoromo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Iesu hu böröme namiromo ajamuaje aho höjo. Hu God-are Harihe höjo. Ëjöho uehorovoromo hesi darugoho baeromo ëhuro i'ovoromo maro raromo'irarijego ëhuni jajivë'e jeve.

Iesuhu hesi ijomraje 7 jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

21

¹Ëhi'amu ijönö röhu maho Iesuro hesi ijomraje jabesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'u riröre ë rovadeje. Rueromo huhu ë'ade jöho na jajivo'ie'e. ²Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a raje Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niö'i o ijomraje gö'o niö'i ého jaburo gemuore gagovoromo raromareje. ³Raromoromo Simon Peter-ro ri'öromo a ior'o'ioroho uëvadeje: Na visu maje va'ie'ajëjo. Va'ie'ajëjamu jaburo uavareje: No'o ö'l'ie'aruëjo. Ö'l'ie'aruëromo va'oromo boat gagore ajiomoromo jovo döre va'oromo vahi bövie visuëni viöe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohë'e gavareje sisonuvamu.

⁴Sisonuvamu gavë'i gavare arue Iesu jovo riröre namijamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gö höjo. ⁵Hesi ae gö höjamu Iesuro jabumë gëromo uvëvadeje: Aganomë na jemë visuoho suovë'e jëvajëjo. Suovë'e jëvajëjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovë'e javuajëjo. ⁶Bogo suovë'e javuajëjamu uvëvadeje: Boat-re viöho ioromo övo manö ba'amohëjo visue suovo'irarije. Ëhi uëvamu viöho ba'amoromo gavareje visue aho'obëhe ro abuejë'ëro viö barojomo'iröhoho bogo eni jëvamu. ⁷Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijomrahuro Peter uavadeje: Iae Bada höjo. Bada höjamu hegorovo Peter-ro döre ba'amaje niögoho mami'e jijövë'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörö'öromo Iesu birohö'i va'adeje. ⁸Peter-ro jovore jörö'öromo va'irögoro ijomraje ior'o'iorohuro boat gagore raromoromo viöre visuoho ioninö jagu baeromo rovareje jovo riröho bogo égoho jio'i ma-90 metre rabu'e ëhi jië'ëro.

⁹Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje věni muraege biho'amë'éro visuoho ë mue'i ioho ë bëhire momorö'öjamu. ¹⁰Ëhi'amu Iesuro uëvadeje: Avevejö'e suovarije visuoho gö ujuoho ruehëjo. ¹¹Ujuoho ruehëjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajiomoromo viöho sa'are jagu barovadeje. Röhu viöre visu masijoho aho'obëhe 153 jië'éro ëhuro irijiomë'e jiadeje. Visuoho aho'obëhe jiadeje röhu viöho bogo dadorovadeje. ¹²Viöho barovamu Iesuro uëvadeje: Ro ie ihëjo. Ro ie ihëjamu rue ijorajoho jabu bogo biririvoromo uavareje: Ja rahuo javajëjo. Jabumë iae garomo uvareje: Iae hu Bada höjo. ¹³Ëhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuohu'o ëhi gemuoho ë'adeje. ¹⁴Urimë'i Iesuro guomoromo ri'önugoromo urimo vae niö'i hesi ijorajo jabisi nunire rovadoho evare majare röhu maho jabisi nunire rueromo iohu'o visuohu'o ëhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jó jövade jöhoje.

¹⁵Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribövioho iosirëmiromo na rajehi avohanue höjo. Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabisi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁶Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Rajehijanue höjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho muebejehonövonëjo. ¹⁷Muebejehonë uaromo urimo vae niö'i uavadoho röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Vae niö'i gemuoho ë jöe gemuoho ëhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bövioho bise'oho gavanue höjo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho mio'amego jabisi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁸Ave jöho na jó mae ua'ië'ajëjo. Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'éro niögoho ruoho titimoromo dinö'e juvo'i nagadire éma juvonövane höjo. Röhu ijönö ja mavojirae'irane majare evare jero jasi öve niö'i ahorire vae'iramu ae göëro jasi övoho muoho titimëvoromo ja é dirö'ore va'ë'oho bijönagajire ë baejavo va'a'ajëjo.

¹⁹Ëhi uavade hesi bëhoho hu Peter röjahromo ë'adeje huro heromo uvoröhego: Aëro ëhi'oromo na anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-are iohoho döro jio'a'ajëjo. Amo Iesuro ë jöho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijore juvonövonëjo.

Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöhoje.

²⁰Juvonövonëjamu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajoho ijore rovamu. Urimë'i ë ahuro Iesuare bëhire

ie iromo va'o hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja bijönagarue a jabisi övore bojami'iröhe aho rahuo höjo. Ëhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huctorovoromo gavadeje. ²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iaho diehi jio'a'ajéjo. ²² Diehi jio'a'ajéjamu Iesuro uavadeje: Hesi jöho ëho bogo jasi muehu höjo. Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Jero nasi ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi jövë'ëro Iesuhu Peter ëhi majahijade jöho Iesuare aribövioho jaburo jabisi éma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ejö hesi bëhoho ë iaho bogo guomo'i ma-hiemu hi'iröhe jöho höjo. Ëhi uvoruomadeje röhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iaho bogo guomo'a'ajé ua'i a'i uavadeje: Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Iesuro dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijarajo hesi jöho ëhi jövadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijaraje gemuohuro garomo hejë'ëro no majahuijajeje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'eje. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Röhu ë mu jö jajivadoho Iesu bogo ë muohemuoho vae'i mue aho'obëhe vae'amadeje. Röhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade muoho aho'obëhe aëro mue gemu surire jajivo'amo va'o barë'ibejajo suri bahi'iröhe röhoho sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho nani bogo eni jio'ibejajo. Ahia mino'e.